

Belföldi hírek

bb. 1. megnyugtató téli ellátásra készült fel az élelmiszerkereskedlem

i/kf/gk/rj ie -cz

1974. november 14.

a kedvezőtlen őszi időjárás nehezítette ugyan, de nem zavarta meg az élelmiszerkereskedelem tervszerű felkészülését a lakosság téli ellátására, amely a készletek s az ipari szállítási szerződések alapján megnyugtatónak ígérkezik.

a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályán az mti munkatársának elmondották, hogy a kereskedelmi vállalatok az ipari és a mezőgazdasági partnerekkel együttműködve mindent megtettek a téli, ezen belül az év végi ünnepi forgalom zavartalan lebonyolítására. az alapvető fontosságú élelmiszerekből - akárcsak évek óta - kielégítenek minden igényt. az év utolsó negyedében például cukorból a tavalyinál 4100 tonnával több, összesen 77 000 tonna, áll a lakosság rendelkezésére, husból és huskészítményekből 7800 tonnával több kerül forgalomba, s ez fedezi a megnövekedett szükségleteket. baromfiból és tojásból a tavalyihoz hasonlóan bőséges és választékos ellátással számolhatunk; az ünnepek előtti nagyobb igényekhez igazodva az ipar 10 százalékkal több puflakát és hizott baromfit ad az üzleteknek. a kínálatot javítja a kiskereskedelem közvetlen árubeszerzése, valamint a szabadpiaci felhozatal.

/folyt.köv./

0

33
bb. 1. / megnyugtató téli ellátásra... 1. folyt./rj

a lakosság téli zöldség-, burgonya- és gyümölcsellátásáról megfelelő készletek tárolásával gondoskodik a kereskedelem. október végéig a tavalyihoz képest 40 százalékkal több áru került a raktárakba, s a tervek szerint a múlt évinél 10 százalékkal nagyobb téli készlet lehetővé teszi a jobb és választékosabb ellátást. némi gondot okozott ugyan az előírt mennyiségű burgonya biztosítása, a hiányt azonban több mint 5000 vagonos importtal pótolják. burgonyából 13 százalékkal, vöröshagymából és fokhagymából 12 százalékkal, zöldségből 7, téli almából 6 százalékkal több kerül a téli piacra, mint a tavalyi szezonban. a rendelkezésre álló készlet elegendőnek ígérkezik a primőrök tömeges megjelentéséig.

a téli ellátáson belül figyelmet fordított a kereskedelem a sertésvágásokhoz szükséges cikkekre. rizsből a várható igényeket megközelítően több mint 15 000 tonna, - igaz, fényezett rizsből a szükségesnél kevesebb -, sóból 46 500, fűszerpaprikából 2300, borsból 510 tonna - többségük már a raktárakban - áll az első negyedév végéig a lakosság rendelkezésére. fűszerpaprikából egyébként szükség esetén, az export terhére, többet is tud adni az ipar, amely a rózsafajta kivételével választékban is teljesíti a kereskedelem megrendeléseit.

a tárolt alma a korai tavaszi gyümölcsökig kitart. déligyümölcsökből a múlt évinél többet importálnak. az év végéig ugyan kevesebb citromot vásároltak a tavalyinál - akkor ugyanis az influenzajárvány miatt a szokásosnál többre volt szükség -, az igény szerinti ellátást azonban - ha kell, további behozattal is - biztosítani tudják. a tavalyinál 1200 tonnával több narancs, s a választék bővítésére kétszer annyi egyéb déligyümölcs - grape-fruit, ananász, füge - kerül forgalomba, hatszáz tonnával növelik a banán behozatalt is, a kereslethez képest azonban még ez sem lesz elegendő.

külön gondoskodott a kereskedelem a karácsonyi s az év végi ünnepi ellátásról. most már a vevőkön a sor, hogy tervszerű elővásárlással enyhítsék, elkerüljék az ünnepi csucsforgalom zsúfoltságát. /mti/

-.-

bb. 2. új formák, módszerek a munkások tanulásának segítségére - felmérés öt budapesti nagyüzemben

1/nn/tm/zs/rj -cz

1974. november 14.

öt nagyüzemben - a csepel művekben, a ganz-mávgban, a lánggépgyárban, a telefongyárban és az egyesült izzóban - vizsgálták a közművelődési szakemberek a munkások iskolai végzettségét az önképzés lehetőségeit.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. / új formák, módszerek... 1. folyt./rj

tapasztalataik szerint különösen a ganz-mávgban fordítanak nagy gondot a kétkezi dolgozók tanulására. a gyár közelében működő dolgozók általános iskolája pedagógusainak segítségével az érintettek befejezhetik tanulmányaikat a hagyományos esti- és levelező formában. ugyanakkor kialakították - a művelődési házzal együttműködve - az osztályozó vizsgára előkészítő tanfolyamok rendszerét, és új oktatási formák is kezdenek meghonosodni.

a tanfolyamok, a kihelyezett iskolák fenntartása, működtetése a vállalatoktól átgondolt szervező munkát, és nem csekély anyagi ráfordítást igényel. a vizsgált öt üzemben a vállalati oktatási osztályok és a szakszervezeti bizottságok jól együttműködnek, s ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megnőtt a munkások körében az önképzés iránti érdeklődés, észrevehetően fokozódott a tanulási kedv.

része van a javuló eredményekben annak is, hogy gazdagodott a felnőttoktatás módszertana, s alaposabb az előkészítés. a ganz-mávgban - kísérleti jelleggel - általános iskolai osztályozó vizsgára előkészítő tanfolyamot szerveztek. hasonló tanfolyamokat indít a telefongyár és a lánggépgyár is. az egyesült izzóban a gimnáziumi osztályozó vizsgára készülőknek segítik szervezett formában. az egyesült izzóban és a ganz-mávgban - a tapasztalatok szerint - beváltak a szakmunkások részére indított, 5-8 évenként ismétlődő továbbképzéses foglalkozások. ezek célja az alapműveltség hiányainak megszüntetése, és a korábban szerzett általános ismeretek felújítása.

erősödő igény, hogy a vállalatok a dolgozók élet- és munkarendjéhez igazítottan szervezzék a képzést. jó példa erre a csepel művek iskolája, ahol a többműszakos oktatás bevezetésével időben is szinte mindenki számára elérhetővé válik a tanulás.

köztudott, hogy az iskolák nyújtotta ismeretanyag általában megalapozó jellegű. éppen ezért rendkívül fontos a szerepe a tudományos ismeretterjesztésnek. a vizsgált öt üzemben - nyugtázták a szakemberek - a mutatkozó gondok ellenére az ismeretterjesztő munka politikai rangja, fontossága növekvőben van, s tartalmában is bővült. a lánggépgyárban, a telefongyárban és a ganz-mávgban az ismeretterjesztő programok szervezői, házigazdái maguk a szocialista brigádok.

örvendetes, hogy újra előtérbe kerültek a korábban bevált ismeretterjesztési formák is: népszerűek a klubszerű összejövetelek, csakugy, mint a szakkörök. az ismeretterjesztésben erősödött a szerepe, jelentősége a műszaki-tudományos propagandának, amely részben helyettesíti, részben kiegészíti a szakmai továbbképzést. /mti/

-.-

- 3 -

bb. 3. a színeszmúzeum új adásai

k/szö/rj zs -cz

1974. november 14.

a magyar televízió szórakoztató főosztályán a népszerű színeszmúzeum című sorozat újabb adásai készülnek. eddig fotók, dokumentumok és filmrészletek segítségével, valamint az egykori pályatársak közreműködésével a két világháború közötti magyar színjátszás nyolc kiemelkedő egyéniségét mutatták be. az így született összesen 485 percnyi műsor a televízió archívumába került.

decemberben folytatódik a sorozat. elsőnek csontos gyula pályafutását idézik vissza. az adás érdekessége lesz, hogy a vicszínház 1932-es naplemente előtt című gerhardt hauptmann dráma szereplői közül makay margit és kovács károly, valamint a négy évtizeddel ezelőtti előadás rendezője, hegedüs tibor emlékezik csontos nevezetes clausen alakítására. a műsoron megszólal illés endre kossuth-díjas író is, aki 1925-ben mint színházi kritikus egyik lelkes méltatója volt csontos i. pál cár alakításának a magyar színház oroszország című előadásában.

1975 január 10-én lesz öt esztendeje, hogy a nagyszerű mulattató, latabár kálmán elhunyt. a televízió színeszmúzeuma ebből az alkalomból sugározza latabár-műsorát. az eddigiekhez viszonyítva a leggazdagabb archiv-anyaggal éppen a latabár-est rendelkezik, hiszen 1937-től a hetvenes évekig a film, majd utóbb a televízió is számos alakítását rögzítette. kellér dezső, aki a legtöbb latabár-szerep írója volt, a műsorban első és utolsó találkozásait eleveníti föl latabár kálmánnal.

zenés összeállítás készült sárdy jánosról, akinek operaházi pályakezdésére két szemtanú: budanovits mária és dr. palló imre emlékezik. sárdy a negyvenes évek népszerű filmszínésze dunaföldvári kántor-tanítóként robbant be a színpadra, az énekesi pályát autodidaktaként sajátította el. fényes szabócs, orosz julia, petress zsuzsa, simor ercsi és szinetár miklós idézik föl sárdy jános énekesi és színészi pályájának legfontosabb állomásait.

a továbbiakban kiss manyi, ladányi ferenc, törzs jeno, mály gerő és más kiválóművészek lesznek a televízió színeszmúzeum című sorozatának főszereplői.

a sorozat szerkesztő-rendezője változatlanul csenterics ágnes. a forgatókönyvet bános tibor írja. műsorvezető: farády istván. /mti/

-.-

bb. 5. befejeződtek a területi uttörőparlamentek

i/mir/pá/rj zs -cz

1974. november 14.

befejeződtek a megyei uttörő parlamentek, amelyeken az uttörőcsapatok küldöttei javaslatokkal fordultak pártjaikhoz uttörőéletük érdekesebbé és tartalmasabbá tételére. a tanácskozások résztvevői felkérték a felnőtteket, valamint az állami és társadalmi szerveket is, hogy támogassák csapataik céljainak elérését. /folyt.köv./

- 4 -

bb. 5. /befejeződtek... 1. folyt./rj

ugyanakkor felajánlották, hogy aktívan részt vesznek minden olyan akcióban, amely az uttörőcsapatok életének tartalmasabbá tételét segíti. a megyei parlamentek küldöttei november 23. és 27. között szegeden vesznek részt az uttörő parlamentek országos tanácskozásán. /mti/

-.-

bb 4. keresettek a szovjet nagylemezek

zs-ju -cz

1974. november 14.

változatlanul nagy az érdeklődés a szovjet hanglemezek iránt. a komolyzenei lemezek seregszámára érkezett melódia-újdonságok ugyyszólván előjegyzésben elfogytak. különösen nagy érdeklődést váltottak ki david ojsztrah lemezei és sokan keresik szjatoszlav richter új felvételeit.

a magyar hanglezgyártó vállalat tájékoztatása szerint a szovjet komolyzenei lemezek ünnepén további újdonságok kerülnek a boltokba. így például csajkovszkij zongoraszonátája, szjatoszlav richterrel két lemez rachmaninov magyarországon szinte ismeretlen műveivel, emil gilelsz zongoraművész két érdekes koncertfelvétele is bővíti a választékot. két nagylemezen l. kogan hegedűművész és karl richter csembalista bach vi. hegedű-zongoraszonátáját tolmácsolja. a magyar zenebarátok számíthatnak sosztakovics iv. szimfóniájának - a magyar boltok választékából eddig hiányzó - lemezének megjelenésére is.

a következő napokban számos magyar felvétel is az üzletkebe kerül. legérdekesebbnek ígérkezik az a lemez, amelyen bakfark bálint lantműveit benkő daniel tolmácsolja.

vivaldi blochflötére írt öt versenyművét cidra lászló és a liszt ferenc kamarazenekar közreműködésével készült lemeze kínálja az érdeklődőknek. /mti/

-.-

bb 6. nemzetközi tanácskozás a gyermekmozgalmak közös célkitűzéseiről

i mir/pá-ju zs -cz

1974. november 14.

november 11 és 13. között várnában ülésezik a gyermek- és serdülő szervezetek nemzetközi szövetségének /cimea/ iv. közgyűlése. a tanácskozással - a divsz céljainak megfelelően - erősíteni és szélesíteni kívánják a tagszervezetek akcióegységét. a közgyűlésen papp anna és nemes péter titkárok képviselik a magyar uttörő szövetséget. /mti/

-.-

- 5 -

11bb 7. regionális vízmű rendszer a balaton vidékén - a bakonyi karsztvíz már elérte készthelyt

vid/ká-ju -cz

1974. november 14.

a balaton partján és környékén három regionális vízmű épül. elkészültük után egyetlen hatalmas vízrendszert alkotnak majd az üdülővidék ellátásának szolgálatában. a három közül a balatonból táplálkozó délkeleti balatoni regionális vízmű építése a legelőrehaladottabb: befejeződött első szakaszának kialakítása. a vízmű többszöri derítés és szűrés után 32 kilométer hosszú távvezeték segítségével juttatja el a balaton fogyasztásra alkalmassá tett vizét a balatonszárszó és balatonkenese közötti üdülőtelepekre. a hozzá tartozó létesítmények közül elkészült a balatonszéplaki vízkivételi mű, vezeték rendszere pedig elérte a balatonkenesét. felépült a rendszerhez tartozó ezer köbméteres balatonvilágosi és 1350 köbméteres balatonakarattyai víztároló is.

a rendszer második tagja - a nyugat-balatoni regionális vízmű - a bakony karsztvizét juttatja majd el a balatonhoz. egyik ága balatonedericstől, révfülöpig látja el az üdülőtelepeket, másik ága pedig - készthely és héviz érintésével - átnyulik a déli partra is, a balatonszemesig terjedő üdülőtelepeinek ad egészséges, vezetékves ivóvizet. a rendszerhez tíz medence és hét átemelő berendezés tartozik. napi kapacitása meghaladja a 22 ezer köbmétert. ez az építkezés is előrehaladt. a vezetéken a bakonyi karsztvíz már elérte készthelyt.

az északkelet-balatoni regionális vízmű - a teljes balatoni vízellátási rendszer harmadik tagja - a balatonfüreden épülő napi nyolcezer köbméteres kapacitású felszíni tisztítóműre épül. a tervek szerint 1975-re készül el. öt átemelő berendezés és öt medence, valamint 24 kilométer távvezeték segítségével látja majd el a balatonfüzfé és a tihny közötti üdülőhelyeket.

a prognózisok szerint 1975-ben a nyári csúcsidényben, körülbelül 500.000 ember tartozkodik majd egyidejűleg a balatonnál. az üdülősereg napi vízigénye eléri a 90-100 ezer köbmétert. a balatonparton kiépülőben lévő egységes vízellátási rendszer kapacitása akkor a már napi 115 ezer köbméter lesz. /mti/

- 6 -

11bb 8. kislány a zongoránál...

vid/gö-ju mné/ká -cz

1974. november 14.

nincs boldogabb gyermek zsámbékon hornyák irénkénél. az általános iskola vi. osztályát végzős kislány nagyon szereti az zenét, s zongorázni tanul az érdi zeneiskola kihelyezett tagozatán. irénke - tanárnője szerint - igen szorgalmas, tehetséges, de nem volt otthon zongorája, s ezért alkalmanként az egyik osztálytársánál gyakorolt. szülei nem tudtak hangszert vásárolni a számára, mert 9 gyermekről kell gondoskodniok.

néhány héttel ezelőtt hegedűs ilona, budapesti nyugdíjas felajánlotta gyakorló zongoráját a pest megyei tanács művelődési osztályának, ahol az ajánlatot örömmel fogadták. értesítették a lehetőségről tíz zeneiskolájukat. hamarosan jelentkezett az érdi iskola zsámbéki tagozatának tanárnője, németh veronika, s irénkét ajánlotta. a hangszert a zsámbéki termelőszövetkezet teherautója szállította a hornyák-családhoz. /mti/

--

9. hat évtized a vasut szolgálatában

vid/kz-ju -cz

1974. november 14.

a hatalmas őszi forgalmi feladatokkal küzdő szegedi MÁV igazgatóság szakembereinek még ezekben a napokban is nagy segítséget nyújt munkájával, tanácsaival rohonyi lajos főtanácsos, aki most töltötte be nyolcvanadik életévét. a délmagyarországi vasutak veteránja immár hat évtizede áll megszakítás nélkül a vasut szolgálatában: 45 évi munka után ment nyugdíjba, de azóta is szakadatlanul dolgozik vasutas szakmai tanácsadóként, illetve a népi ellenőrzési bizottság tagjaként. közvetlen szakmai munkája mellett irodalmi tevékenysége is folytat: rendszeresen járja dél-magyarország területét, gyűjti a vasut történetével kapcsolatos adatokat, mivel meg kívánja írni a szegedi vasutigazgatóság monográfiáját. /mti/

--

- 7 -

bb. 10. november 15- december 15. között több mint 5000 fő-
városi pártszervezet tart beszámoló taggyűlést

1/gy/pá/rj hgy

1974. november 14.

a xi. kongresszus előkészületei során november 15-december 15.
között a fővárosban - mintegy 200 ezer kommunistát tömörítő - több
mint 5000 pártszervezet tartja meg beszámoló taggyűlést. az
eseménysorozat jelentőségéről, a taggyűlések előkészületeiről a
budapesti pártbizottság illetékesei tájékoztatták az
mti munkatársát.

- a beszámoló taggyűlések célja, hogy a pártszervezetek és
vezetőségek megvonják a x. pártkongresszus óta végzett munka mér-
legét, reálisan értékeljék az elért eredményeket és meghatáro-
zák az alapszervek előtt álló további feladatokat. mindenütt meg-
választják a januárban sorra kerülő vezetőségválasztó taggyűlések
tisztviselőit: például a jelölőbizottságokat, amelyek a két
taggyűlés között egyéni beszélgetéseket folytatnak, majd az új
vezetőség személyi összetételére vonatkozó javaslattervezetet ké-
szítenek.

- a soronlévő taggyűléseket rendkívül gondos előkészületek
után tartják meg. az utóbbi hetekben egyéni beszélgetéseken,
pártcsoport-üléseken, részortbeszámolókon, vezetőségi üléseken ér-
tékeltek, miképp tettek eleget az utóbbi négy esztendőben köteles-
ségüknek. örvendetes, hogy a pártcsoportok megbeszéléseit minden
eddiginél nagyobb őszinteség, aktivitás, kollektív kritikai szel-
lem jellemezte. valamennyi kommunista munkáját, magatartását sze-
mélyre szólóan értékelték. a kommunisták tevékenységének mérlegelésé-
nél különösen pozitívnak ítéljük meg a párttagok példamutatását -
emelték ki a budapesti pártbizottságon. az őszinte, nyílt légkör
jellemzője, hogy ezúttal gyakoribb volt a vezetők tevékenységének
kritikus felülvizsgálata. fontos, - s minden bizonnyal növeli majd
a párttagság aktivitását, hogy a pártcsoportokban különösen azo-
kat bírálták, akik nem vállalnak társadalmi munkát. a pártmunka
„kibiceivel”, a pártéletben részt nem vevő passzív párttagokkal
külön foglalkoznak.

/folyt.köv./

↓ helytállását

- 8 -

bb. 10. / november 15-... 1. folyt./rj

- az előkészületek során az irányító pártszervek véleményét
mondták a hozzájuk tartozó pártszervezetek és azok vezetőségé-
nek tevékenységéről és javaslatokat tettek munkájuk további
javítására, e gyakorlat jelentősége a demokratikus centraliz-
mus érvényesítésén túl, hogy az irányító pártszervezetek is vizsgál-
tak abból: mennyire ismerik, hogyan kísérték figyelemmel a pártszer-
vezetek politikai munkáját, annak fejlődését. rendkívül jó, hogy
mindenütt kiemelten foglalkoztak a nehéz körülmények között mű-
ködő pártszervezetekkel, segítségükkel, mivel munkájuk javítása ki-
hat a pártmunka egészére.

- a vezetőségek elkészítették beszámolóikat, amelyek tartalmaz-
zák az irányító pártszervek ajánlásait, és a pártcsoportokban ki-
alakult véleményeket. a beszámoló taggyűlések előterjesztései -
tapasztalataink szerint - reálisan számba veszik: hogyan sikerült
munkájukban érvényesíteni a x. pártkongresszus határozatait, számot
adnak az eredményekről, de önkritikusan foglalkoznak a politikai
munka hiányosságaival is. számot adnak a párt belső életének fejlő-
déséről, a párt tömegkapcsolatainak növeléséről, az ideológiai,
a gazdaságpolitikai és a várospolitikai munka fő vonásairól, to-
vábbá arról is, hogy sikerült valóra váltani a központi bizottság
határozatait, köztük a nők, az ifjúság, érdekében született párt-
határozatokat.

a budapesti pártbizottságon hangulyozták: - a soronlévő
beszámoló taggyűlések nem kizárólag párttagság ügye; a párton kívü-
liek számára sem közömbös, milyen mérlegről adhatnak számot a bu-
dapesti kommunisták, hogyan értékelik a pártmunka fejlődését, s
milyen új feladatok megoldására mozgósítanak céljaink maradéktal-
an megvalósításáért. pártunk, mint a magyar társadalom eszméi,
politikai vezetője, feladatát a munkásosztály, a nép érdekeinek
hű szolgálatában látja. a közvélemény nagyon jól tudja, hogy a
szocialista társadalom felépítése nem szűk pártérdek, még csak
nem is egyedül a munkásosztály érdeke, hanem az egész társadalom ér-
deke, és csak az egész nép, benne a főváros dolgozóinak műveként
valósulhat meg. /mti/

--

- 9 -

bb.11. termálviz új lakótelepek fűtésére és melegvizellátására

i/sb/gk/ie/a/-cz

1974. november 14.

az országos vízügyi hivatal megbízásából a mélyépterv tizennégy városban vizsgálta meg a termálviz és geotermikus energia felhasználásának gazdaságos lehetőségeit az 1980-ig építendő új lakótelepek fűtésénél és vizellátásánál. ezek a városok ugyanis - egyebek között Békéscsaba, Eger, Győr, Cegléd, Karcag, Orosháza, Hódmezővásárhely - már rendelkeznek feltárt hévízkutakkal, amelyeket még csak elenyészően hasznosítanak. a vizsgálat kiterjedt a geotermikus energia-ellátás műszaki megoldási lehetőségeire is, s ennek alapján végeztek részletes gazdaságossági számításokat, amelyek szerint az előzetesen tervezett energiahordozók - olaj és gáz - helyettesítésével tetemes megtakarítást lehet elérni a beruházási és szolgáltatási költségekben egyaránt.

a vizsgálatokból kiderült, hogy a rendelkezésre álló hévízkutakkal az ötödik ötéves tervben e 14 városban lehetőség nyílik 4440 lakás és 13 közintézmény fűtésére, továbbá több mint 36 ezer lakás és 36 közintézmény melegvizellátására. így a termálvizzel évente 58 milliárd kilokalória geotermikus hőenergiát hasznosíthatnak, ugyanakkor az ivóvízművek bővítésének, építésének beruházásait lényegesen csökkenthetik az évi 7.3 millió köbméter melegviz szolgáltatásával. a háztartásokban ugyanis a családok teljes vízigényének átlagosan 80 százalékát teszi ki a fürdéshez, mosáshoz, takarításhoz stb. szükséges melegviz, amit termálviz hiányában az ivóvíz-termelés bővítésével kellene fedezni. a javasolt megoldás nemcsak a beruházás, hanem az üzemeltetés, a szolgáltatás költségeit is csökkenti, mert az ivóvíz költsége köbméterenként 3-5 forintba, a termálvizé pedig mindössze 1.5-3.5 forintba kerül. a fűtésnél még kedvezőbb a helyzet, mert a geotermikus energia szolgáltatása mindössze egyharmad annyi kiadást igényel, mintha szénhidrogéneket, tehát olajat, gázt használnának fűtésre. végeredményben a következő ötéves tervben a 14 városnál a beruházási költségekből 63, az üzemköltségekből évi 66 millió forint megtakarítást jelenthet a termálviz felhasználása.

/folyt.köv./
7.50/a

q30g

- 10 -

bb.11./ termálviz.....folyt./-a

a vizsgált városok egy részénél már megkezdtek a kiviteli tervek átdolgozását a termálviz és a geotermikus energia felhasználására. a tervek megvalósítása érdekében azonban még számos kutatási, műszaki-fejlesztési feladatot kell megoldani. a termálvizek ugyanis a legtöbb esetben nem felelnek meg az ivóvíz minőségének, a különböző ásványi sók ize, szaga miatt, s ezért sok esetben az épületek kettős vízszolgáltató hálózatának kialakításáról kell gondoskodni. a tervezők, műszaki szakemberek nagy energiát fektetnek a fejlesztési munkálatokba, mert számításaik szerint az országban az 1990-ig létesítendő új lakások közül mintegy 800 ezer épül majd olyan területen, ahol lehetőség nyílik termálviz és geotermikus energia hasznosítására. a rendelkezésre álló hévíz-kutakból évente hozzáférhető viznek alig 2 százaléka elegendő lehet a 800 ezer lakás melegvizellátására, a termálvizből nyerhető hőmennyiségnek pedig mindössze 10 százaléka a fűtésre./mti/

-.-

bb.12. szovjet gépipari szimpozium budapesten

i/sz/zsu/ie/a/-cz

1974. november 14.

november 18 és 20 között szovjet gépipari szimpoziumot rendez budapesten a komplex külkereskedelmi vállalat és a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője. a háromnapos előadássorozaton több száz hazai ipari és kereskedelmi szakember jelenlétében a szovjet partnervállalatok tájékoztatót adnak majd többek között az élelmiszeripari gépek technikai berendezések fejlesztéséről. a szimpoziumon lehetőség nyílik arra is, hogy a magyar és szovjet szakemberek tárgyalásokat folytassanak a szovjetunióból származó gépipari termékek importjának fokozásáról, a gyártási kooperációról s így felmérjék a következő ötéves tervidőszak importlehetőségeit. /mti/

-.-

8.00/a

q30g

- 11 -

bb.13. kiválóan alkalmas talajjavításra, vakolásra és szűrésre - új felhasználási területeken vizsgázott a perlit

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

új felhasználási területeken vizsgázott ebben az évben a könnyűbeton és szigetelőanyag vállalat tapolcai gyárának terméke, a perlit. alapanyagát - a vulkáni eredetű és a keletkezés pillanatában gyorsan lehült jellegzetes ásványt - hazánkban pálháza környékén bányásszák és belőle a könnyű, jól szigetelő terméket tapolcán készítik. amíg az elmúlt esztendőben értékesítési gondokkal küzdött a gyár, az idén ugrásszerűen megnőtt a perlit keresettsége. a kedvező jelenség elsősorban a kutatóintézetek, valamint a gyár fejlesztő szakembereinek gyümölcsöző együttműködéséből ered.

az idén már nagyüzemi méretekben próbálták ki a mezőgazdaságban a kiváló nedvszívó anyagot. a tapasztalatok szerint a csapadékos időben magába szívja a vizet és elraktározza a szárazabb napokra, hetekre. ezáltal javítja a talaj vízgazdálkodását. a kertészeti egyetem szabadalma alapján különböző talajtáplálékkal együtt viszik a talajba a perlitet. ezzel nemcsak a kiszórást teszik gazdaságosabbá, de a perlit szabályozza, egyenletesebbé teszi a műtrágyák feloldódását is. az új eljárás főleg a kertészetekben és a cukorrépa termesztésénél hozott figyelemreméltó eredményt, mázsákban mérhető terméstebbletet.

a veszprémi vegyipari egyetemen együttműködve dolgozták ki a bitumó perlitet. a két anyag együttesen biztonságosan szigeteli a födémeket. ugyancsak építőipari felhasználásra készült, az építéstudományi intézettel közösen, a gipsz tartalmu perlit vakolat, amely olyan hatékony hőszigetelésről gondoskodik, hogy a vakolásköltsége a fűtési költség csökkenésével két-három év alatt megtérül.

a perlit sokoldalú felhasználási lehetőségét mutatja, hogy az idén már betört a gyógyszer-és az élelmiszeriparba is. szűrőként használja a chinoin a b.vitaminok előállításánál és segítségével tisztítják a sört kőbányán és sopronban is./mti/

8.05/a

- 12 -

930g

bb.14. négyezer fiatal a szakszervezeti bizottságokban - az ifjúsági törvény végrehajtásának tapasztalatai komárom megyében

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

az ifjúsági törvény végrehajtásával jelentősen javul sok ezer komárom megyei munkásfiatal élet-és munkakörülménye. az szmt és a megyei kisz-bizottság együttesen dolgozik a fontos törvény teljesítésén és meghatározott időnként ugyancsak közösen értékeli az eredményeket. a legutóbbi felmérés tapasztalatait összegezve kedvező változásként állapították meg, hogy emelkedik a fiatalok részvétele a szakszervezeti testületekben. a különböző szakszervezeti bizottságokban már huszonöt százalék a fiatalok aránya, csaknem négyezer fiatal képviseli az ifjúságot ezekben a bizottságokban. az üzemek, a szakszervezet és a tanács anyagi támogatásával husz ifjúsági klubot nyitottak a megyében, s ma már kilencvennél több klub áll a fiatalok rendelkezésére.

megyeszerte megkülönböztetett figyelmet kapnak a pályakezdő munkásfiatalok. az szmt és a kisz kezdeményezésére minden üzemben ünnepélyesen fogadják ezeket a fiatalokat. a továbbiakban sem hagyják magukra őket: idősebb szakmunkások, szocialista brigádtagok patronálják, két éven át gondoskodnak a fiatalok fejlődéséről. a tatabányai szénbányáknál és a komáromi kőolajipari vállalatnál fizetésemelést, illetve jutalmat kapnak azok az idősebb munkások, akik a legtöbbet törődnek a fiatalokkal. a dorogi szénbányák az arra érdemes fiatalokat külföldi továbbképzésre küldi. a komáromi kőolajipari vállalat az első és második fél évben száz-száz forinttal emeli a fiatalok fizetését és különféle kedvezményekkel nyelvtanulásra ösztönzi a fiatal olajmunkásokat. a szim esztergomi gyára és több más üzem a honvédségtől leszerelt fiataloknak gyorssegélyt ad és biztosítja visszakerülésüket eredeti munkakörükbe. a fiatalok bevonásával megszervezték a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek középiskolai és egyetemi felvételi előkészítését. több száz tanulóknak biztosítottak így felkészülési lehetőséget. az állami és vállalati lakások 30-50 százalékát a legtöbb helyen a munkásfiatalok kapják.

/folyt.köv./

8.15/a

- 13 -

945g

bb.14./ négyezer.....folyt./-a

a vizsgálat tapasztalatai szerint sok helyen még nem használják ki a lehetőségeket, ezért a szakszervezet szorgalmazza, hogy a fiatalokat érintő intézkedésekkel egészítsék ki mindenütt az üzemi kollektív szerződéseket. /mti/

-.-

bb.15. csongrád megyei vállalatok a nagycsaládosokért

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

a szakszervezetek csongrád megyei tanácsának vizsgálata szerint a megyében két és félezer családnak van három csaknem ezernek pedig négy gyermeke. a nagycsaládos dolgozók megsegítésének számos változatát alkalmazzák az üzemek, vállalatok, szocialista brigádok. a gépipari elektromos karbantartó vállalat megyei kirendeltségének szocialista brigádjai szabad szombatokon összesen 15 szegedi, szentesi, kisteleki és mórhalmi családnak ajándékoztak tv-készüléket, mosógépet, centrifugát, hűtőgépet. vállalták a készülékek állandó, díjtalan karbantartását is.

az üzemek a kedvezmények szempontjából az egyedül élő kétgyermekes anyákat, apákat is nagycsaládosoknak tekintik. az idén csaknem négy és félezer ilyen anya és apa részesült különféle vállalati segélyben, kedvezményben. a szegedi szénhidrogén medence üzemeiben, s néhány más cégnél a gyermekgondozási szabadságon lévőknek is fizetnek nyereséget, a szegedi szalámgyárban az időközben végrehajtott bérfejlesztést is megkapják a visszatérő anyák. a déltalföldi gázgyártó és szolgáltató vállalatnál jutalomszabadságot adnak a nagycsaládosoknak. /mti/

8.30/a

- 14 -

grog

bb.16. tovább korszerűsítik a sütőipart - naponta mintegy kilencszáz mázsa kenyér készül komárom megyében

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

komárom megyében naponta mintegy kilencszáz mázsa - hét-nyolc féle - kenyér és kétszázharmincötözezer - negyvenféle - péksütemény készül. a sütőipari üzemek 920 elárusítóhelyre szállítanak rendszeresen. rendkívül nagy figyelmet fordítanak a sütőipari helyzetére, a megyei tanács végrehajtó bizottsága pedig évenként számba veszi a tennivalókat. így került sor a negyedik ötéves tervben eredetileg nem szereplő orosz-lányi sütődei rekonstrukcióra. La megye tanácsai

most ismét megvizsgálta a megyei tanács végrehajtó bizottsága a sütőipar helyzetét. megállapította, hogy bár a rekonstrukciókkal, új üzemek építésével a 61 tonnára tervezett napi kapacitásbővítés a tervszakasz végére 70 tonna lesz, mégsem tudják az igényeket maradéktalanul kielégíteni. helyenként a mennyiségi ellátásban is adódnak zavarok, de elsősorban a minőség ellen gyakoriak a kifogások. a jövőben elsősorban a minőség javítását szolgáló beruházásokra összpontosítják az anyagi erőket az ötödik ötéves tervben csaknem kétszer annyit fordítanak a sütőipar fejlesztésére, mint ebben a tervszakaszban. új üzemek építése, a régiak korszerűsítése mellett bővíteni kívánják a szállító gépparkot is. a végrehajtó bizottság fontos feladatként szabta meg, hogy a malmok azonos és megfelelő minőségű lisztet szállítsanak, és a pékségekben tovább javítsák a munkakörülményeket, a technológiai figyelmet, a minőségi ellenőrzést. /mti/

bb.17. modern falu - tervek sorházak, láncházak, faluközpontok kialakítására

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

a keszthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézete, modern falu - korszerű háztartás, címmel kiadvány-sorozatot jelentetett meg, amelyben a községek lakosságának kívánnak tanácsokat adni a praktikus falusi otthonok, települések kialakításához. a rajzokkal illusztrált füzetekben a keszthelyi kutatók többek között a tájjellegű építészettel, a korszerű falusi lakóházak és a gazdasági épületek összhangjával, a sor- és láncházak kialakításának lehetőségeivel, valamint a modern faluközpontok célszerű formáival foglalkoznak. /mti/

8.35/a

- 15 -

grog

bb.18., druzsba,, évente 400 millió forint értékben

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

a budapesti finommechanikai vállalat 3.sz. kaposvári gyára a törzsgyárral közösen készíti az ugynevezett,, druzsba,, televíziós mikrohullámu gerinchálózati reléállomásokat.a szovjet - magyar közös fejlesztésű berendezésből évente 400 millió forint értékben exportálnak a szovjetunióba.a ,,druzsba,, berendezés újabb változatának gyártás is megkezdődött, s abból jelentős mennyiséget exportálnak majd több országokba is./mti/

-.-

bb.19. központi gépjavitó-műhelyt kapott a kpm győri közuti igazgatósága

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

elkészült a kpm győri közuti igazgatóságának központi gépjavitó és raktártelepe. a győr határában felépült telepen a hőeltakarító és utkarbantartó gépek nagyjavítására is berendezkedtek./mti/

-.-

bb.20. huszár istván a szovjetunióba utazott

mm/a/-cz

1974. november 14.

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködés kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke csütörtökön moszkvába utazott. tárgyalásokat folytat m.leszecs-koval, a szovjet kormány elnökhelyettesével, a bizottság szovjet tagozatának elnökével a két ország közötti gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről. a delegációval utazott dr.horgos gyula kohó-és gépipari miniszter. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és dr.gál tivadár, a minisztertanács titkárságának vezetője. ott volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

8.45/a

- 16 -

10⁰⁰g

bb 21. aczél györgy látogatása a józsefvárosban

tm/ny -cz

1974 november 14

aczél györgy, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön látogatást tett a viii.kerületi pártbizottságon. résztvett a látogatáson dr. vida kálmán, az mszmp budapesti bizottsága osztályvezetője is. a vendégeket petrák ferenc, a kerületi pártbizottság első titkára és a párt végrehajtó bizottságának tagjai fogadták.aczél györgy kül-és belpolitikai, ideológiai kérdésekkel, a párt xi. kongresszusa előkészületeivel, a pártszervezetek feladataival foglalkozó tájékoztatóját nagy érdeklődéssel fogadták a kerület aktivistái, akiknek soraiban ott voltak és előzetesen számos kérdést juttattak el az előadóhoz a pártszervezetek titkárai és agit. prop.titkárai, a marxizmus-leninizmus esti egyetem kerületi tagozatának tanárai, üzemi-, és napilapok felelős szerkesztői. aczél györgy az aktivaértekezlet után beszélgetést folytatott a kerületi párt vb tagjaival. petrák ferenc ismertette a kerület helyzetét, majd a vendégek megtekintették a pártbizottság székházát, az ott bemutatott politikai, közművelődési témájú plakátkiállítást./mti/

-.-

bb 22. budapesti közlekedési balesetek

pá/ny -cz

1974 november 14

jakab géza 28 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget a xi. kerület bocs-kai ut 15. szám előtt lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen és elütötte rákosi károlyné 61 éves takarítónő, tarpai lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. jakab géza vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és ellene az eljárást megindította.

xviii.kerület vöröshadsereg utja 363. szám előtt zumics miklós tapétázó, budapesti lakos motorkéékpárjával nekiütöközött egy taxi személygépkocsinak. a baleset következtében zumics miklós súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

/folyt köv/
10.00/ny

↓ 18 éves -17-

11¹⁵g

bb 22. budapestifolyt/ny

xiv. kerület, füredi ut 7/a. szám előtt burány klára 51 éves nyugdíjas, budapesti lakos álló autóbusz előtt lépett az uttestre és egy személygépkocsi elütötte. a meentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

szabálytalanul haladt át a iii. kerület, szentendrei ut és keled utca kereszteződésében lits györgy 41 éves fémcsiszoló, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították./mti/

-. -

bb 23. zobákon megkezdődött a törmelék eltávolítása

vid/ká/ny -cz

1974 november 14

a komlói zobák-bányában kedden történt váratlan gázkitörés körülményeit vizsgáló bizottság azokkal a dolgozókkal beszélgetett, akik a természeti csapás sújtotta bányatérzségben robbantást végeztek és a kiritikus időben a munkahelyen tartózkodtak.

a vizsgálatot vezető dr. ébinger józsef, az obf főmérnöke elmondotta, hogy a jövőt illetően hasznos, műszakilag érdekes információkat adtak a meghallgatott emberek. amikor elvégezték a robbantást, annak hangját úgy hallották, mint máskor rendszeren, a műveletet jónak minősítették. harminc-negyven másodperc múlva történt a gázkitörés, amely süvöltő, sipoló, orkánszerű zajjal, porral zúdult rájuk. semmit nem láttak. a nyomás ereje levitte sapkájukat, érezték, hogy fejük felett sodorja a metánt, port, törmelékét. lehajolva próbáltak menekülni, de a gáztól, oxigénhiánytól azonnal elvesztették eszméletüket. a bányamentők segítették ki őket.

zobákon egyébként a gázkitörés sújtotta bányatérzségben fokozták a szellőztetést. így csütörtökön megindulhatott a metán által kilökött mintegy 400 köbméter szén, kőzettörmelék elszállítása, a vágat kitakarítása. az előrehaladás közben minden nyomot, jelenséget alaposan megvizsgálunk, rögzítenek, tudományosan fel dolgoznak hasonló esetek bekövetkezésének megelőzése érdekében. várhatóan a jövő hét első napjaiban jutnak be a gázkitörés színhelyére./mti/

-. -
-18-

10.33/ny

1150g

bb 24. új abc áruházat avattak székesfehérváron

vid/ká/ny -cz

1974 november 14

a székesfehérvári konzum áfész új abc áruházat adott át csütörtökön székesfehérváron. a 600 négyzetméter alapterületű bevásárló központ 6 millió forintos beruházással, könnyű acélszerkezetből épült a több, mint tízezer lakosu velinszky-lakótelepen. az új élelmiszer áruház 1.5 millió forintos árukészlettel nyitott./mti/

-. -

bb 25. tűz a nagyvásártelenen

tm/ny -cz

1974 november 14

szerdán reggel tűz keletkezett csepelen, a nagyvásártelen egyik építkezésén. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a tűzet hegesztés okozta. a tüzesethez nagy erővel kivonult budapesti tűzoltóegységek a tüzet rövid idő alatt eloltották. ennek ellenére jelentős anyagi kár keletkezett. személyi sérülés nem történt. az eset körülményeit bizottság vizsgálja./mti/

-. -

bb 26. négy nap alatt 8.300 hektár vetés szabolcsban

vid/ká/ny -cz

1974 november 14

a csapadékmentes napokat alaposan kihasználják a szabolcsi mezőgazdasági nagyüzemek. tükröződik ez abban is, hogy négy nap alatt 8.300 hektáron vetették el a kenyérgabonát. ezzel az előirányzott kenyérgabona vetéstervét 70 százalékra teljesítette a megye, de még így is 27.600 hektáron kell elvetni a kenyérnekvalót. a betakarítás mellett most ez a legsürgősebb feladat, s ahol a talaj lehetővé teszi, teljes kapacitással dolgoznak a gépek.

az alma és a burgonya felszedése után most a fagyra érzékeny cukorrépa betakarítását szorgalmazzák. az utóbbi napokban a cukorrépa szedése meggyorsult, továbbra is a szállítás okoz nagyobb gondot. a földeken több ezer vagon kiszedett cukorrépa vár elszállításra. várhatóan a hét végén meggyorsul ez a munka, mert nagyszabású szállítási akciót szerveznek, amelyben a szokásos számon felül még mintegy 300 gépkocsi vesz majd részt. a megyei operatív bizottság felhívta az érdekelt gazdaságok figyelmét arra, hogy szükség esetén a földön takarják be a termést./mti/

-. -
-19-

10.43/ny

1150g

bb 27. „elköltötték,, az idei iparkitelepítési alapot - tizenkét vállalatnak 120 millió forint

1 pr/tr/ny -cz

1974 november 14

százhusz millió forintot szavazott meg - 1974-es tervét és költségvetését jóváhagyva - az idei iparkitelepítési alapra a fővárosi tanács. hogyan gazdálkodtak a városházán ezzel a tete-mes summával? - kérdezte fehér péter, az mti munkatársa a terv-és közgazdasági főosztály illetékeseit.

- az esztendő vége felé járva már bizonyosra vehető, hogy a 120 millió forintot gyakorlatilag az utolsó fillérig ,, elköltjük,, - mondták. a negyedik ötéves terv esztendeiben összesen 800 millió forinttal segítjük-támogatjuk a költözésre ítélt gyárakat, üzemeket: 52 vállalat 98, vidékre települő gyáregységét, telephelyét. az 1974-re jutó pénzből 12 vállalat részelt - zömmel 1975 végéig - 30 telephelyüket kell felszámolniuk.

- az idén a legtöbb pénzt, kereken 25 millió forintot a Lam-part zománcipari műveknek utaltuk át, részeként annak a 46 millió forintnak, amellyel xiii.kerület, árbóc utcai üzemük bonyhád-ra költözését segítjük. tizennyolc millió forint jutott a kvalitál könnyűfémipari feldolgozó vállalatnak - ezzel a céggel idén májusban kötöttünk iparkitelepítési szerződést. a kvalitál x. kerület, jászberényi uti telepe 1975 után apcon dolgozik majd. az elzett fémlemezipari műveknek hét telepet kell megszüntetni, be-rettyóujfalura költöztetni. erre az idén 16 millió forintot adunk, a támogatás teljes összege eléri a 68 millió forintot. három és fél millió forinttal szerepel a listánkon a finomkerámiaipari művek iii.kerület, vályog utcai üzemük helyett romhányban már korszerű telephelyük működik. a gyorsaság oka: számukra a költözési idő szűkebb volt, határidejük az idén júniusban járt le. ugyancsak elköltöztette már xiii.kerületi, fáy utcai és lomb utcai telephelyét az építőgépgyártó vállalat, baracson teremtve munkalehetőséget a környékbelieknek.

/folyt köv/
11.00/ny

-20-

11.55g

bb 27. / ,, elköltötték...folyt/ny

- három részlegét kell ceglédre költöztetni a fűrészb- a hordóipari vállalatnak, erre az idén tizmillió forintot, összesen 45 millió forintot kaptak. a xiii.kerületi népfürdő utcai telephelyüket már kiürítették, további két részlegük kőbányáról, a szállás utcából, illetve a liget utcából ,, utazik,, majd. tiz és félmillió forintot utaltunk át az elektroakusztikai gyárnak, amely nyiregyházára helyezi át nagy lajos király uti és lumumba utcai részlegeit. négy telephellyel szerepel a költözők listáján a mechanikai mérőműszerek gyára, támogatásként az idén egymillió forintot kapott. -a négy üzem közül már szekszárdra telepitette a vi.kerület, rózsza ferenc utcait, de költöztetniük kell a dosai utcából, a vajdahunyad utcából és a kiskaludny utcából is. az öntödei vállalat xiii.kerület, reitter ferenc utcai üzeme kiskaludnyra megy, ahogy hallottuk, ottani új gyárakat a közeljövőben avatják. költözésükhöz a főváros hárommillió forintos segítséget nyújtott. a magyar hajó-és darugyár új gyáregységét is tető alá hozták már tiszafüreden, így két kiürítendő telepe közül az egyikén már megszűnt az ipari tevékenység. erre négy millió forintot fizettünk ki.

- két vállalat kapott három-három esztendő's haladékot: csak 1978 végéig kell elhagynia a fővárost az egyt gyógyszervegyészeti gyár négy üzemrészének és a kéziszerszámgyár két telepének. az előbbi körmenden, az utóbbi püspökladányban dolgozik majd tovább.

- a kitelepített iparral a negyedik ötéves terv éveiben hozzávetőleg 19.000 munkahely szűnik meg budapesten. sajnos ez nem jelent ugyanennyi szabad dolgozót a munkaerőutánpótlás számára, mert általában csak üzemrész költözik, a törzsgyár marad, s az foglalkoztatja tovább őket. a kiürítéssel felszabadult területeket a fővárosi tanács elsősorban lakásépítésre hasznosítja. ha erre nem felel meg, s a telek ipari övezetben van, igényt tarthat rá a budapesti szolgáltató ipar, s előfordul, hogy kártalanításként juttatjuk olyan vállalatoknak, amelyeknek új városnegyedek, nagy lakásépítkezések ,, utjából,, kell elköltözniük.
/mti/

11.05/ny

-21-

12.00g

bb 28. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

csütörtökön a szombathelyi derkovits gyula teremben megnyílt tóvári tóth istván munkácsy-dijas festőművész kiállítása. a győrben élő művésznek ezuttal több mint harminc alkotását láthatja a közönség. a kiállítást pernesz gyula, a győri kiskfaludy könyvtár igazgatója nyitotta meg./mti/

-.-

bb 29. minden erőt mozgósítottak - őszi nagyüzem a földeken

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

a napfényes kedvező időt kihasználva, szerte az országban minden erőt mozgósítva, szántanak, vetnek, szedik a cukorrépat, kukoricát. sok helyen éjszaka is dolgoznak az erő-és munkagépek.

vas megyében az erőfeszítések eredményeként a tervezett vetészántásnak eddig 98 százalékát végezték el, a búzának pedig a tervezett terület 85 százalékán került a földre a magja. a megyében csütörtökig 28 termelőszövetkezet fejezte be a vetést. végeztek e munkával sárvári és a csepregi állami gazdaságokban is, ahol a tervezettnél 150 hektárral több búzát vetettek. növeli a kenyérgabona vetésterületét sok termelőszövetkezet is. jelentősen meggyorsult a megyében a cukorrépa és a kukorica betakarítása is. ennek eddig 95 százalékát, a kukoricának pedig több mint 50 százalékát helyezték biztonságba.

a nagyüzemek példásan segítik egymást a munkában. a répcelaki tsz például - ahol már a kukorica betakarításával is végeztek - a teljes gépparkját átirányította a hegyfalui és a csehimindszenti tsz-be, a simasági közös gazdaság cukorrépaszedő gépsora a sárvári kossuth tsz-ben, a sárvári állami gazdaság gépei pedig a hosszuperesztegi tsz-ben mentik a termést, segítik a betakarítást.

győr-sopron megyében a csütörtöki jelentés szerint jól szervezett munkával, éjszakai és ünnepi műszakokkal, továbbá a széleskörű társadalmi segítséggel most már teljes egészében behozták, a rendkívüli időjárás okozta lemaradást. a buza vetését ebben a megyében már vasárnap befejezték. ezt követően 4000 hektáros túlteljesítést ajánlottak fel a gazdaságok, s csütörtökig valóra is vált ez az ígéret.

/folyt köv/
12.05/ny

-22-

1315g

bb 29. / minden erőt.....folyt/ny

a cukorrépa szedését ugyanakkor 98 százalékos arányban végezték el. már csak kis területeken és csak néhány helyen van földben a fontos ipari növény. a termésnek kétharmad részét el is szállították a cukorgyárakba. meggyorsult az őszi mélyszántás üteme is. eddig 50.000 hektáron végezték el ezt a munkát.

/folyt. köv/.

bb 30. csehszlovák kiállítás nyílt az építés befejező munkáinak, korszerű anyagainak és kiegészítőinek bemutatására

t sb/tm/ny sl -cz

1974 november 14.

a budapesti műszaki egyetem központi épületének aulájában csütörtökön j.a. zajicek csehszlovák építésügyi miniszterhelyettes és simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes megnyitotta az építés befejező munkáinak korszerű anyagából és kiegészítőiből rendezett csehszlovák kiállítást. az ünnepségen megjelent frantisek hála, csehszlovákia budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa is.

a bemutató tulajdonképpen viszonzása a néhány hónappal ezelőtt hasonló témakörben prágában rendezett magyar kiállításnak.

a budapesti kiállításon 65 csehszlovák vállalat több mint 250 terméke ad áttekintést a korszerű asztalos-, lakatos-, bádigos szerkezetekről, burkolóanyagokról, és a munkát megkönnyítő elektromos kiegészítőkről. a szakemberek számítása szerint az építés befejező munkáinak 50 százalékát lehet gépesíteni, s csehszlovákia jelenleg a 25-30 százalékánál tart. magyarországon is rendkívül fontos feladat, hogy a gyors házigyári építésmódhoz felzárkózzon a befejező munka. ezért már több magyar és csehszlovák vállalat alakított ki termelési kooperációt egyes szerkezetek gyártásában, s a korábbi prágai magyar, s jelenleg a budapesti csehszlovák kiállítás újabb lehetőségeket tár fel az együttműködés fejlesztésére.

a kiállítást november 23-ig tekinthetik meg a szakemberek és érdeklődők naponta 10 órától délután 6 óráig./mti/

-.-

12.10/ny

-23-

1315g

bb.31. a nemzetiségi lakosság helyzetét vizsgálta a győr-sopron megyei tanács vb

vid/kz/a/-cz

1974. november 14.

győr-sopron megyében több mint 5000 zömében délszláv és német nemzetiségi lakos él. a megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén többek között az ő helyzetüket vizsgálta meg. mint rámutattak, a német nemzetiségi nyelvoktatás színvonalának emelésére, a soproni óvónőképző intézetben külön tagozatot szerveztek. az ország valamennyi német tagozatos óvodájának számára itt képezik az óvónőket. a megyében három nemzetiségi óvoda - két német és egy délszláv - működik, több mint 200 óvodáskorú gyermekkel. az általános iskolákban 41 tanulócsoporthoz 16 pedagógus oktatja a délszláv és a német nyelvet. a nemzetiségi lakosság kulturális hagyományait, népszokásait az öntevékeny amatőr művészeti egyesületek ápolják. a soproni német táncsoport, az ágfalvi ugyancsak német fuvószenekar, a kópházi és a kimleai délszláv táncsoport az egész országban és külföldön is ismert.

az elmúlt években örvedetesen gyarapodott a nemzetiségi könyvtárak könyvtárlománya is. hat községben van délszláv és német könyvtár. a nemzetiségi lakosság aktívan kapcsolódik be lakóterülete közéletébe./mti/

-. -

bb.32. védjegykiállítás győrött

vid/kz/a/-cz

1974. november 14.

a magyar kereskedelmi kamara rendezésében védjegykiállítás nyílt győrött, a petőfi sándor ifjusági házban. a kiállítás bemutatja a védjegy történetét és a jelenlegi magyar védjegyeket. hét szocialista és 43 tőkés országban jelenleg több mint 1100 magyar védjegy van érvényben. a legtöbb csehszlovákiaiban, a német demokratikus köztársaságban, olaszországban, franciaországban, spanyolországban, portugáliaiban és a német szövetségi köztársaságban van bejegyezve.

a győri kiállítást ligeti imre, a magyar kereskedelmi kamara nyugat-magyarországi összekötő bizottságának elnöke nyitotta meg, majd fülöp sándor főtitkár beszélt a védjegyek hasznáról és jelentőségéről./mti/

-. -
- 24 -

12.30/a

Bkfg

bb.33. új gyorstisztítók komárom megye városaiban

vid/kz/a/-cz

1974. november 14.

két és fél millió forintos költséggel épített gyorstisztító szalont nyitottak csütörtökön komárom központjában. hasonlókat építenek esztergomban, s még ebben az ötéves tervben tata városközpontjában is megkezdik a korszerű szolgáltató egység építését. az új létesítmények átadásával a megye minden városában lesz gyorstisztító szalon. a városi szalonok építésével egyidejűleg a komárom megyei ruhatisztító és szolgáltató szövetkezet a kisebb falvakban is kiépíti a felvevőhelyeket. eddig a megye negyven települését kapcsolták be az ilyen szolgáltatásba. megkezdtek az almásfüzitői mosoda bővítését is./mti/

-. -

felhasználható: 17.00 óra után

bb.34. tolna megyei festők tárlata szekszárdon

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

szekszárdon a képcsarnok vállalat színyei merse termében csütörtökön megnyílt a tolna megyei festőművészek őszi tárlata. a kiállításon martinek józsef, molnár m.györgy, mözsi-szabó istván és staub ferenc legújabb festményeit mutatják be./mti/

-. -

bb.35. társadalmi összefogással új könyvtár

vid/ká/a/-cz

1974. november 14.

a csongrád megyei domaszék községben csütörtökön délben papp lajos költő adta át rendeltetésének a falu új, 5 000 kötetes könyvtárát. a közművelődés új otthonát több mint 100 000 forint értékű társadalmi munkával a falu lakói egy régi épület átalakításával hozták létre. a szabadpolcos, korszerűen berendezett könyvtárban tucatnyi folyóirat és napilap is az olvasók rendelkezésére áll. a szegedi somogyi könyvtár és a helyi áfész könyvajándékkal gyarapította az állományt./mti/

12.35/a

-. -
- 25 -

Bkfg

bb 36. három hétbe sűritik a savaria játékokat

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

az 1975-ös savaria programot hagyta jóvá csütörtöki ülésén a szombathelyi városi tanács végrehajtó bizottsága. a 13. évébe lépő dunántúli kulturális és idegenforgalmi eseménysorban jelentős változások várhatók. mindenekelőtt az lesz benne az új, hogy augusztus 9-25. közötti időszakra sűritik a savaria ünnepi napokat. eddig ugyanis az év nyolc hónapjára szóródtak szét a rendezvények, amint megállapították az ülésen, ez ártott az érdeklődésnek. ekkora időszakra nem lehet az érdeklődést fenntartani.

az augusztus 9-25. közötti időszakban kerül sor a 11. ipari textilbiennáléra, az izeumi színházi estékre és az urbanisztikai nyári egyetemre.

a végrehajtó bizottság ezenkívül úgy határozott, a savaria intéző bizottság javaslatára, hogy az ünnepi napokon túl tavasszal néhány hagyományos nagyrendezvényt megtartanak. nem marad ki a műsornaptárból a nemzetközi autóstalálkozó, az európai társastánc verseny, és a magyar táncbajnokság, valamint a kőszegi ifjúsági filmdnapok. ismét vendégszerepel szombathelyen a grázi operaház, és sor kerül dési huber istván kiállítására./mti/

-. -

bb 37. a vállalat első részlete - tizenhárom új ikarus buszt állítottak forgalomba békés megyében

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

csütörtökön békéscsabán a volán 8. számú vállalata 14 új 255-ös panoráma ikarus buszt állított forgalomba távolsági járatokhoz. mint elmondták, az ikarus gyár dolgozói a párt XI. kongresszusának tiszteletére 300 autóbusz tervén felüli elkészítését vállalták. a békés megye közlekedését segítő 14 panoráma busz az ikarus-gyáriak vállalatának az első részlete./mti/

-. -

12.50/ny

-26-

1400g

bb 38. negyven millió facsemete az újabb homoki erdőültetvényekhez

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

a kiskunsági erdő-és fafeldolgozó gazdaság csemetékertjeiben megkezdődött a kistűk kitermelése. a homoki erdőültetvényekhez évek óta helyben állítják elő a szaporítóanyagot, a kívánt fajta-arányoknak megfelelően. mivel a lazaszerkezetű, buckás homoktalajokon a fenyő él meg leginkább, így az itt honos erdei- és feketefenyők millióit nevelik évente. ehhez a magot is a homoki erdőültetvények adják, ami előnyös az utódok alkalmazkodóképességénél. az idei őszi és a jövő tavaszi erdőültetvényekhez 40 millió lomb- és tűlevelű kerül ki a csemetékertekből, s ennek 70 százaléka fenyő./mti/

-. -

bb 39. fuvarpiaci fórum pécssett

vid/kz-/ny -cz

1974 november 14

a központi szállítási tanács, a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola, valamint a baranya megyei szállítási bizottság rendezésében fuvarpiaci fórum kezdődött csütörtökön pécssett, a fegyveres erők klubjában azzal a feladattal, hogy a közlekedéssel, szállítással kapcsolatos problémákat, tennivalókat megvitatassák. eger, nyiregyháza, győr és kecskemét után ez az ötödik fórum. ez alkalommal baranya-tolna-somogy és zala megye szállító és fuvaroztató vállalatainak több mint 250 képviselője találkozott. dr. ábrahám kálmán, közlekedés és postaügyi államtitkár tájékoztatta őket a közlekedés helyzetéről, feladatairól. előadásában hasznosnak ítélte a fórumok sorozatát. lehetőséget adnak arra, hogy a fuvaroztatók véleményét meghallgassák és a közlekedési tárca döntéseivel, fejlesztésekkel ezeket figyelembe vegye. különösen időszerű az v. ötéves terv előkészítése miatt, hogy a következő terveciklusra tervezett 90 milliárdos fejlesztés, beruházás a legcélszerűbben, hatékonyan valósuljon meg. a dél-dunántúli vállalatok vezetőinek figyelmét felhívta arra, hogy a beruházások mellett, azokkal egyenrangúan elengedhetetlenül szükséges, hogy az emberek megtanulják a gyorsan fejlődő technika jó alkalmazását. ezért meg kell oldani az igényesebb, eredményesebb szakemberképzést, továbbképzést.

pénteken a közületi tehergépjárművek közhasználatu fuvarozásra történő igénybevétele lesz a fórum témája./mti/

-. -

13.00/ny

-27-

1400g

bb.41. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november
14.-én 13.00 óráig

se/a/-cz

1974. november 14.

1. élelmiszerkereskedelem téli felkészülése
2. munkások tanulásának segítése
3. színészmúzeum
4. szovjet lemezek
5. befejeződtek az uttörőparlamentek
6. tanácskozás a gyermekmozgalmakról
7. vízművek a balaton vidékén
8. zongora ajándékba
9. hat évtized a vasutnál
10. taggyűlések
11. termálviz fűtésre
12. gépipari szimpózium
13. talajjavítás perlittel
14. ifjúsági törvény komáromi tapasztalatai
15. csongrád megyei vállalatok a nagycsaládokért
16. a sütőipar korszerűsítése
17. modern falu
18. reléállomások gyártása
19. gépjavitó műhely győrért
20. huszár istván a szu-ba utazott
21. aczél györgy a viii.kerületben
22. balesetek
23. zobákon megkezdődött a törmelék eltávolítása
24. abc áruház szfvárott
25. tűz a nagyvásártelenen
26. vetés szabolcsban
27. iparkitelepítés
28. kiállítás szombathelyen
29. nagyüzem a földeken
30. csehszlovák kiállítás
31. győr megyei tanács vb ülése
32. védjegykiállítás győrért
33. gyorstisztítók komárom megyében
34. tárlat szekszárdon
35. új könyvtár csongrád megyében
36. savaria játékok
37. új buszok békés megyében
38. homoki erdőtelepítés
39. fuvarpiaci forma
40. időjárásjelentés
41. hirjegyzék

13.00/a

14⁰⁰g

-.-
- 28 -

bb 40. időjárásjelentés

ny -cz

1974 november 14

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én, csütörtökön
13 órakor

enyhe, szeles idő

az óceán fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény helyezkedik el, amelynek középpontja irország területén található. az említett ciklon enyhe, nedves légvillámokat szállít nyugat-európán át a skandináv-félsziget déli része fölé. szárazföldünknek ebben a térségében többfelé esik az eső, izland szigetén helyenként havazik. észak-európa fölött ugyancsak ciklon található, ott többfelé havazik, a szovjetunió európai területének középső részén pedig esik az eső. dél-és közép-európa fölött magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el, ezért itt a reggeli ködöktől eltekintve általában száraz az idő. kedden a hőmérséklet napi csúcstartéka európa jelentős részén 3-4 fokkal magasabb volt, az évszaknak megfelelő átlagnál. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárása lényegesen nem változik.

hazánkban szerdán változóan felhős, párás idő volt, számottevő csapadékot sehonnán sem jelentettek. a hajnali órákban többfelé köd képződött, a ködök nagy része a délelőtti folyamán feloszlott. a legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan ködös helyeken csak 5-9, máshol általában 10-15 fokig emelkedett. ma hajnalra a dunántul déli részein és északkeleten 2-7, máshol általában minusz 4 plusz 2 fokig hűlt le a levegő. délelőtti általában derült volt az ég, csak a tiszántulon volt helyenként erősen felhős az idő. a hajnali órákban ismét többfelé köd képződött, amely 11 órára, egy-két hely kivételével, feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken 3-4, máshol 6-14 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 5.7 fok volt, 0.3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, eső nélkül. a hajnali órákban néhány helyen köd, amely délelőtti feloszlík. többfelé élénk, időnként megerősödő délnyugati, déli szél. enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-16 fok között.

/folyt köv/
13.10/ny

-29-

14¹⁰g

bb 40. / időjárás ...folyt/ny

távolabbi kilátások kedd reggelig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, az időszak második felében kisebb eső lehet. enyhe idő. legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 6 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 9-15 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható, az időszak második felében.

a duna vizállása budapestnél: 248 cm./mti/

-. -

bb 42. szovjet és magyar hidrometeorológusok találkozója

tm/ny zs -cz

1974 november 14

e.k. fjodorov akadémikus, a szovjet hidrometeorológiai szolgálat vezetője, a papanyin vezette északi-jégestengeri expedíció részvevője, valamint a.m. abuchó akadémikus, a szovjet tudományos akadémia hidrometeorológiai intézetének igazgatója szombat délután 14 órakor találkozik magyar kollégáival a szovjet kultúra és tudomány házában./mti/

-. -

bb 43. halálra gázolta a vonat

gg/ny -cz

1974 november 14

hajdu-bihar megyében hortobágy-halastó vasuti megálló közelében szabálytalan helyen, a vasuti sínek között közlekedett szücs józsef 74 éves éjjeliőr, tiszacsegei lakos és a személyvonat halálra gázolta./mti/

-. -

bb.44. a radnóti miklós szavalóverseny területi döntője nyiregyházán

vid/kz

1974. november 14.

a kpvsz radnóti miklós halálának 30.évfordulója emlékére rendezett országos szavalóversenyének egyik területi döntőjét csütörtökön tartották nyiregyházán.

a vetélkedésben öt megye - hajdu-bihar, borsod, heves, nógrád és szabolcs-szatmár - kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari üzemekben dolgozó fiataljainak 15 legjobb versmondója vett részt. a területi döntőben a versenyzők a kötelező radnóti alkotások mellett ma élő hazai költők műveit is bemutatták.

nyiregyházáról az első három helyezett jutott a november 30-án, a fővárosban sorra kerülő országos döntőbe./mti/

13.40/a

- 30 -

1420g

bb.45. express tervek: téli utazások, tavaszváró

t/pr/zsu/zs/a/-cz

1974. november 14.

„, tavaszváró,, címmel országos vetélkedősorozatot indít felszabadulásunk 30.évfordulójának tiszteletére az express ifjúsági -és diák utazási iroda -tájékoztatta az újságírókat csütörtökön könye jénő, az iroda igazgatóhelyettese. elmondotta, hogy a vetélkedőkre körülbelül ötezer fiatalat várnak. természetesen nem mindegyiküket versenyzőként - egy-egy csapat öt főből áll - hanem vendégként a megyék fiataljainak baráti találkozóira. a vetélkedősorozatot baráti találkozóval kötik össze, a verseny egy-egy állomására a megyék csapatait sok száz fiatal kísérheti el. az elsőt békéscsaba-ban tartják november 16-án, itt csongrád, bács-kiskun és békés megye csapatai mérik össze tudásukat, válaszolnak a hazánk felszabadulásának történelmi eseményeire, s az azóta eltelt 30 esztendő eredményeire, országgrészük kulturális, gazdasági és politikai életére vonatkozó kérdésekre. a következő alkalommal nyiregyháza, majd salgótarján, budapest, szekszárd és szombathely ad otthont a versengés résztvevőinek, a megyék fiataljai baráti találkozójának. a döntő budapesten a szovjet tudomány és kultúra házában lesz 1975. márciusában. a legjobb csapat ingyen utazhat a szovjetunióba, a helyezetteket vendégül látja az express kőszegi panoráma szállodájában, illetve a szegedi és a soproni ifjúsági napokon.

a tájékoztató szövege esett az express téli-tavaszi terveiről is. elmondották, hogy különvonatokat indítanak a felszabadulásának ugyancsak 30. évfordulóját ünneplő bulgáriába, ndk-ba és csehszlovákiába, s különvonatokat várnak ezekből az országokból az itthoni felszabadulási ünnepségekre is. a bolgár fiatalok például sorra felkeresik majd azokat a helyeket, ahol magyar-ország felszabadításáért - vállalva a szovjet harcosokkal - bolgár katonák is küzdöttek. a felszabadulási évfordulók jegyében 1975. május 9-ig, a győzelem napjáig 5 ezer magyar fiatal utazhat a szovjetunióba express csoportokkal.

/folyt.köv./

13.50/a

- 31 -

1420g

bb.45./ express.....folyt./-a

az express-tervek a jövő év tavaszáig szólnak, ez idő alatt a szovjetunióba, az ndk-ba, csehszlovákiába, lengyelországba, romániába, bulgáriába, jugoszláviába, egyiptomba és ausztriába szerveznek társasutazásokat. a legtöbb csoport - összesen háromezer utassal - a szovjetunióba indul: moszkva, leningrád-kijev, szocsi, jereván, taskent, szarmarkand, tallinn és szimferopol várja egyebek között a magyar turistákat. jó néhány utvonala között válogathatnak az ndk-t felkeresni szándékozók is. uticéljaik között ott szerepel berlin, lipcse, drezda, weimar és meissen is. csehszlovákiába és lengyelországba 49-49 csoport utazik, romániát 24 csoport keresi fel. bulgáriába - 18 csoporttal - 600-an mehetnek. 19 csoportot szervez az express jugoszláviai uticéllal., az ausztriai kirándulás utvonala grazon, salzburgon, linzen és bécsen át vezet, míg az egyiptomba látogatók kairót, asszuánt és luxort keresik fel. összesen 330 csoportban csaknem 12 ezer fű és leány indulhat külföldi turára.

gazdag a belföldi választék is: az állami ifjúsági bizottsággal együtt a falusi fiatalok számára ismét megrendezik a kedvelt egy hetes budapesti turákat, a fővárosiaknak pedig hasonló jellegű üdülést kínálnak kőszegen. sok országjáró turát indítanak az ország különböző vidékeire is./mti/

felhasználható: 17.00 óra után!

bb.46. a topolyai művésztelep bemutatkozása pécsett

vid/a/kz

1974. november 14.

dél-dunántul és a jugoszláviai vajdaság képzőművészei, képzőművészeti szervezetei és intézményei között sokoldalú kapcsolat fejlődött ki az utóbbi években. az együttműködés keretében került sor - csaknem azonos időben - jugoszláviai művészek magyarországon és magyar művészek jugoszláviában történt bemutatkozására. pécsett csütörtökön nyílt meg a topolyai művésztelep alkotóinak reprezentatív kiállítása. az 1953-ban alapított művésztelep munkásságának keresztmetszetét adja a mostani tárlat, amely három hétig látogatható a déryné utcai kiállító teremben. a vajdasági szabadkán a napokban nyílt meg a hagyományos kerámia triennálé, amelyen a pécsi janus pannonius muzeum és a siklósi kerámia szimpozion legszebb kerámiáit is bemutatják./mti/

14.00/a

- 32 -

bb.47. autópályán 120, egyéb uton 100 kilométer lesz a személyautók maximális sebessége - „lelassítják”, a motorkerékpárokat is - módosítások a kresz-ben december 15-től

t tf/tm/ny zs -cz

1974 november 14

közúti közlekedésünkben - a járműparkra vonatkozó legfrissebb adatok szerint - mintegy félmillió személygépkocsi és 715 ezer motorkerékpár vesz részt, ugyanakkor a vezetéshez sok családon belül több személynek is van jogosítványa. így hozzávetőlegesen legalább kétmillió járművezetőt érint a december 15-től hatályba lépő általános sebességkorlátozás. a lakott területen kívüli közlekedésben a sebességet eddig jogszabály nem maximalta, legfeljebb az autók, motorok egyedi teljesítőképessége. most a belügyminiszter a közlekedés-és postaügyi miniszterrel közösen rendeletet adott ki a közúti közlekedésben bevezetendő általános sebességkorlátozásról. lényege az, hogy lakott területen kívül - a biztonságos közlekedésre vonatkozó szabályok megtartása mellett - a járművek legfeljebb a következő kilométer/órában meghatározott sebességgel közlekedhetnek: személyautó autópályán 120, egyéb uton 100 kilométer, motorkerékpár autópályán 80, egyéb uton 70 kilométer.

mindezt a belügyminisztériumban csütörtökön tartott sajtótájékoztatón közölte dr. ladvánszky károly rendőrezredes, a bm főcsoportfőnök-helyettese és dr. tőzsér istván, a kpm autóközlekedési főosztályának vezetője. elmondták, hogy a két miniszter együttes rendeletét a jelenleg hatályos kresz módosításának kell tekinteni, s egyébként az intézkedés összhangban van a közeljövőben megjelenő új kresz tervezetében felvett sebesség-meghatározásokkal.

elsősorban az ország baleseti helyzetkép aggasztó alakulása tette szükségessé a sebességkorlátozást. a baleseti statisztika adatai szerint az utóbbi öt év átlagában a sérüléssel járt összes közúti balesetek 46.5 százaléka követelt emberéletet, illetve okozott súlyos sérülést. az idei év első tíz hónapjának adatai szerint a gépjárművezetők által okozott balesetek legnagyobb részét - szám szerint: 2.905 esetben - a gyorsajtás okozta. ezek nagy része halálos kimenetelű volt. a gyorsajtás miatt történt balesetek több mint 80 százalékát a motorkerékpár-és személygépkocsivezetők idézték elő az utóbbi években. etekintetben kiugróan veszélyes - ütközéses, borulásos baleseteknél - a motorkerékpár a maga labilitásával, s azzal, hogy e járműnek nincs a vezetőt és az utast védő karosszériája.

/folyt köv/
14.15/ny

-33-

1600

bb 47. / autópályán..folyt/ny

tudományos felmérések és baleseti ok-elemző vizsgálatok előzték meg a sebességkorlátozásra vonatkozó döntést. a rendelet életbeléptetésétől - amint a sajtótájékoztatón elmondták - a halálos és súlyos kimenetelű balesetek számának csökkenését várják. érthetően: a kisebb sebesség hosszabb időt biztosít az észleléshez és cselekvéshez a vezető számára az adott veszély esetén. csökkenti a féktávolságot, és olyan veszélyelhárító manővereket tesz lehetővé, amelyek egyébként „ámokfutó”, tempóban lehetetlenek. különösen fontos ez a mi közlekedésünkben, amelybe szinte tömegesen kapcsolódnak be nagy teljesítményű, modern gépjárművekkel olyan vezetők, akiknek minimális vezetési gyakorlatuk van.

a rendelet december 15-i hatálybalépése arra is lehetőséget ad, hogy a tavaszi-nyári nagyobb forgalom idejére jól beidegződjenek az új előírások, bár azokat már érvénybelépésük napjától be kell tartani, s ezt szigorúan ellenőrzik./mti/

bb 48. gondokkal küzdenek a lakásépítő-és fenntartó szövetkezetek borsodban - ülést tartott a megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/ny -cz

1974 november 14

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtökön, miskolcon tartott ülésén a lakásépítő-és fenntartó szövetkezetek helyzetével kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait vitatta meg.

borsodban, mint rámutattak, jelenleg tizenhárom lakásépítő szövetkezet működik, de még mindig mintegy háromezer azoknak a száma, akik hajlandók lennének ebben a formában társulni. az új építőszövetkezetek alakításának azonban határt szab, hogy sem miskolcon, sem pedig más városokban, mint többek között ózdon, kazincbarcán, a járási székhelyeken nem áll rendelkezésére megfelelő közművesített telek. előzetes adatok alapján a következő öt éves tervben is csak mintegy ezeregyszáz lakás megépítésére nyílik lehetőség szövetkezeti formában. nem kevésbé súlyos a kapacitáshiány is. hátráltatja a mozgalom kiszélesedését, hogy a helyi tanácsok sok esetben változtatják a már rendelkezésre bocsátott területek helyét - ez sokakat elriaszt a részvételtől. egyes vállalatok, mint többek között az észak-magyarországi állami áramszolgáltató vállalat, az észak-magyarországi állami építőipari vállalat, a miskolci semmelweis kórház anyagi támogatást is nyújtott a dolgozóiból alakult szövetkezeti tagoknak az építkezéshez. más nagyüzemeknél azonban kevésbé elterjedt ez az építési forma.

/folyt köv/
14.20/ny

-34-

bb48. / gondokkal küzdenek...folyt/ny

gondokkal küzdenek a lakásfenntartó szövetkezetek is, amelyek pedig három és félmilliárd forint értékben több mint tízezer lakást kezelnek.

az egyik ilyen gond, hogy a jelenlegi felújítási alap képzés nem nyújt lehetőséget az épületek felújítására, de az sincs, aki ezeket a munkákat elvégezze. az ülésen éppen ezért azt javasolták, hogy a felújítási hányadot a jelenlegi nullaegyszötized százaléknál magasabb arányban állapítsák meg. felhívták az illetékes tanácsok figyelmét, hogy a következő öt éves tervben irányozzák elő a szövetkezetek részére közművesített telek juttatását./mti/

bb 49. rekonstrukcióval és korszerűsítéssel bővítik a villamosgépgyártást - igazgatói értekezlet

t sz/pá/ny 1e -cz

1974 november 14

a tervezettnél gyorsabb ütemben, csaknem 10 százalékkal növekedett a villamosipari gépek és készülékek gyártása az első háromnegyedévben - jelentette be dr. heiczmann jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes az ágazathoz tartozó vállalatok és intézetek csütörtöki igazgatói értekezletén.

ebben az időszakban - az alapanyagellátási problémák ellenére - ütemesen látták el a gyártó vállalatok termékeikkel a megrendelőket. a szükséges berendezéseket határidőre leszállították a nagyobb beruházásokhoz. a tervezettnél gyorsabb fejlődési ütemet az igények indokolták, hiszen a vállalatok minden korábbinál több rendelést adtak. nemcsak belföldön, hanem külföldön is megnőtt e termékek iránti kereslet, így a vállalatok tovább bővítették exportjukat. a tőkés piacra például egy év alatt majdnem megkétszereződik a kivitel.

a miniszterhelyettes ezután arról szólt, hogy a lakossági igényeket kielégítő néhány termék szállításában bizonyos lemaradás tapasztalható, elsősorban egyes alapanyagok, így a porcelán, a műanyag és az öntvény hiánya miatt. ennek ellenére a jelentős műszaki fejlesztés, a korszerűbb gyártmányösszetétel révén tovább javult a lakosság ellátása az ágazatban készülő cikkekből.

/folyt köv/
14.30/ny

-35-

16⁰⁵

16⁰⁵

bb 49. / rekonstrukcióval...folyt/ny

dr. heiczmann jános elmondta, a kongresszusi munkaverseny kibontakozása során felajánlások időarányos teljesítésével jelentős munkasikerek születtek, s külön elismeréssel szólt a szocialista brigádok tevékenységéről, munkájáról.

a következő ötéves terv előkészítésével kapcsolatban a miniszterhelyettes kifejtette, hogy elsősorban a hazai erőműépítési és hálózatfejlesztési programmal összhangban bővül majd a termelés, de változatlanul nagy gondot fordítanak a tartós fogyasztási cikkek iránti igények mind jobb kielégítésére. a termelési feladatokat rekonstrukciós fejlesztésekkel, elsősorban a meglévő gyárak korszerűsítésével, vidéki ipartelepítéssel kívánják megoldani. jelentős kapacitásbővítés várható többek között a háztartási készülékek, a villamosmotorok, a kis-és közepfeszültségű készülékek, valamint a kábelek gyártásában. döntés született az energetikai villamosgép és a vasuti villamos járműgyártás fejlesztésére is./mti/

-.-

bnövekvő

bb. 50. tanácskozás a szociális foglalkoztatók munkájának továbbfejlesztéséről

t/mir/gg/rj zs -cz

1974. november 14.

a budapesten működő szociális foglalkoztatók munkájáról tartott tanácskozást csütörtökön a fővárosi tanács dózsa györgy uti munkásszállójának kulturtermeiben. az értekezleten - melyet dr. pesta lászló a vöröskereszt budapesti bizottságának elnöke nyitott meg - dr. gábor józsef, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának szociálpolitikai osztályvezetője tartott előadást a szociális foglalkoztatás időszerű kérdéseiről, közöttük a budapesten működő szociális foglalkoztatók helyzetéről.

elmondotta, hogy jelenleg a fővárosban 69 szociális foglalkoztató csaknem ötezer jövedelem nélküli, illetve alacsony összegű járadékból élő idős és csökkent munkaképességű lakosnak nyújt munkalehetőséget, s ezzel jelentős jövedelemkiegészítéshez juttatja őket. az érintettek egyharmada közös telephelyeken, kétharmada saját lakásán dolgozik, s többnyire háziipari jellegű munkát végeznek: papír- és textil-feldolgozással, bőr- és műanyagáru készítésével foglalkoznak. az otthon dolgozóknak házhoz szállítják a munkához szükséges anyagokat és kölcsönadják a gépeket, munkaeszközöket is.

/folyt.köv./

15.17 rj

- 36 -

16¹⁵
0

bb. 50. / tanácskozás... 1. folyt./rj

gondot okoz, hogy a foglalkoztatók egymástól független gazdasági egységként működnek, s egyik-másiknak száznál is több vállalattal és szövetkezettel kell kapcsolatot tartania, hogy a folyamatos munkafeltételeket biztosítani tudják. munkával való ellátásuk még így is sok nehézséget okoz, mert a kedvezőbb adófeltételek miatt a partnervállalatok az utóbbi években szívesebben bízzák az ilyen jellegű munkát vidéki vállalkozókra. elsősorban ennek tudható be, hogy az egyes foglalkoztatók az utóbbi időben egymással rivalizálva szervezték tevékenységüket. a tanácskozáson ennek alapján leszögezték, hogy a jövőben feltétlenül össze kellene hangolni a szociális foglalkoztatók munkáját. a foglalkoztató hálózat továbbfejlesztése ugyanis elképzelhetetlen a nyersanyagbeszerzés és az áruátvétel alaposabb megszervezése nélkül, s erre a feladatra egy újonnan létesítendő közös központi intézmény lenne a legalkalmasabb. /mti/

-.-

bb. 51. hétfőn temetik dr. jausz bélát

tr/rj zs -cz

1974. november 14.

dr. jausz béla nyugalmazott egyetemi tanárnak, a debreceni tudományegyetem volt rektorának, a pedagógiai társaság elnökének bucsuztatása hétfőn, november 18-án fél 12 órakor lesz a farkasréti temető halottias háza előtt. /mti/

-.-

bb. 52. politikai könyvhetek bács-kiskunban

vid/fm/rj -cz

1974. november 14.

csütörtökön soltvadkertben nyitották meg a politikai könyvhetek bács-kiskun megyei rendezvénysorozatát. a nagyközség - solttal, jánoshalmával, szabadszállással és más településekkel együtt - azok közé tartozik, ahol a legtöbbet vásárolnak a 30 éves kossuth kiadó könyveiből. /mti/

-.-

15.21 rj

- 37 -

16²⁰
0

bb. 53. a szovjet ügyési delegációt,

t/rj zs -cz

1974. november 14.

amelyet sz. i. Guszev a szovjetunió legfőbb ügyésze vezeti, csütörtökön hivatalában fogadta dr. Markója Imre igazságügyi minisztériumi államtitkár, és dr. Mátyás Miklós, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese. a baráti légkörű megbeszélésen igazságszolgáltatási kérdésekről folytattak eszmecserét.
/mti/

-. -

bb. 54. felhasználható 17 óra után!

zoltánfy István kiállítása miskolcon

vid/fm/rj -cz

1974. november 14.

csütörtökön a képcsarnok vállalat miskolci Szőnyi István termében kiállítás nyílt Zoltánfy István festőművész alkotásaiból. a tárlaton a szegeden élő fiatal képzőművész mintegy ötven műve látható.

a kiállítást dr. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyitotta meg.
/mti/

-. -

bb. 55. újabb négy fővárosi telefonközpontban vezetik be az időmérést

t/kf/gk/rj ie -cz

1974. november 14.

november 24-én, újabb négy fővárosi telefonközpontban - az Erzsébet, a József, a Krisztina és a Teréz - területén vezetik be az időmérést, ami azt jelenti, hogy napközben a csúcsidőben a helyi beszélgetések minden megkezdett három perce - 18 órától másnap reggel 7 óráig pedig minden megkezdett hat perce - egy forint - jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján Horn Dezső miniszterhelyettes, a posta vezérigazgatója.

az intézkedés a négy központ területén - az I., a II., az V., a VI., a VII., a VIII., a IX. és a XII. kerületben, valamint az IX., a X., a XIII. és a XIV. kerület egy részén - 112 400 telefonelőfizetőt érint, de a Krisztina és a Teréz központ területén, ahol elavult vagy kis központok működnek, több ezer állomás egyelőre kimarad az időmérésből, akárcsak a nyilvános telefonállomások. nem változik az olyan különleges szolgáltatások díja sem, mint a pontos idő, a totó-lottó eredmény, a meteorológia stb. amelyek adásideje három percnél rövidebb. az időmérés szerinti díjazás először a január 20-án esedékes telefonszámlán jelentkezik az érintett előfizetőknel.

/folyt.köv./
15.30 rj

- 38 -

bb. 55. / újabb négy fővárosi... 1. folyt./rj

Közismert, hogy a budapesti főközpontok túlterheltek, a korlátlan beszélgetési időtartam pedig gátja a zavartalan forgalomnak. a felmérések szerint a „túlbeszélgetések”, foglalják le a központok forgalomlebonyolító képességének 65-70 százalékát. az időmérés bevezetése a korszerűbb telefonszolgáltatás érdekében szükséges, a forgalmi torlódás csökkentése sürgeti, s bár az alapvető problémákat nem oldja meg, de a légymányosi tapasztalatok azt mutatják, hogy némi segítséget nyújt a fővárosi telefonforgalom gondjainak enyhítéséhez. a légymányosi tapasztalatok kedvezőek: napközben csökken a központ forgalmi terhelése, könnyebben lehet megkapni egy-egy számot, 18 óra után viszont a korábbinál nagyobb a forgalom. az is igaz, hogy a központ területén növekedtek a számlázással kapcsolatos panaszok, ami a tapasztalatok szerint abból adódik, hogy az előfizetők még mindig nem tudják érzékelni a háromperces időtartamot, nem ritka, hogy a beszélgetés után a hívó rosszul teszi vissza a telefonkagylót, pedig az időszámláló mindaddig működik, amíg helyre nem hozzák a hibát. az időt a központokban megbízható, pontos, üzembiztos áramkörök mérik.

a posta vezérigazgatója a főváros jelenlegi telefonhelyzetét is ismertette, s beszélt azokról az okokról, amelyek a fejlesztés ellenére előidézték, hogy a telefonszolgálat a vele szemben támasztott fontos követelményeknek nem tud eleget tenni. budapestben a főközpontok kapacitását például csaknem 13 ezer állomással túlterheltek, hogy a telefonra várakozók számát csökkenték. egyebek között ezért is a zsúfoltság, a tárcsahang hiánya. budapestben a IV. ötéves tervben eddig 58 209 távbeszélő állomást, az alközponti mellékállomásokkal együtt több mint 95 000 beszélőhelyet kapcsoltak be. a jövő év végéig újabb 36 500 állomással bővítik a főközpontokat, kicserélik a lipót és a teréz elavult gépeit. ezzel szemben jelenleg is 122 622 telefonra várakozót tartanak nyilván. a vezérigazgató hangsúlyozta, hogy bár a következő esztendőben is jelentős összeget fordítanak a telefonhálózat fejlesztésére, elsősorban a meglévő hálózat üzembiztonsága, a zsúfoltság csökkentése, a szolgáltatás minőségének javítása a fő cél.

szóba került a tájékoztatón a telefon jövője is. a posta 1975 végére a budapesti telefonközpontok 90 százalékánál bevezeti a távhiást és a helyi beszélgetések időmérését, vidéken a meglévő 16 város és 106 községen kívül 1975 végéig szegedet és környékét is bekapcsolják a távhívó hálózatba. a nemzetközi forgalomban 1975 után budapestről és siófokról lehet majd közvetlen tárcsázással külföldre telefonálni. az előzetes elképzelések szerint az V. ötéves tervben budapestben öt új, nagy kapacitású crossbar főközpontot szerelnek föl, illetve bővítik a meglévőket, hét új kisebb központot építenek és befejezik az elavult központok cseréjét; összesen 85 500 állomással bővítik a hálózatot.
/mti/

-. -

15.43 rj

- 39 -

16 uo

1635

3- :bb 29. / minden erőt ... folyt./-ju

több mint tíz napja dolgoznak már „háborítatlanul”, a borsodi földeken. a legfontosabbat, - az őszi buza vetését - több mint harminc termelőszövetkezet és a hejőmenti állami gazdaság befejezte eddig ezekben a gazdaságokban elvették már a vállalat tíz százalék többletét is. a belvizek és árvizek miatt ugyanis a bodorközben és a hernád felső folyása mentén a csereháti részeken őszi kalászoszt nem tudnak vetni már az idén.

v meggyorsult a betakarítás üteme is. a hajnali fagyokra érzékeny cukorrépa betakarítását több mint négyszáz hektáron a borsodi állami gazdaságokban befejezték. a kedvezőtlen időjárás ellenére is hektáronként háromszáz mázsnál nagyobb átlagtermést értek el. a kézi erő mellett most már mind több helyen munkába állnak a kukorica betakarító kombájnok. a mezőnagymihályi állami gazdaságban befejeződött a több mint hatszázhatvan hektár hibirkukorica törése.

az idei napfényben szegény őszen nem virult kellően földjén a kalocsai táj híressége: a fűszerpaprika. több mint ezer hektárral bővült termőterületén az érés és a betakarítás idején, alig süttött a nap, s legtöbbször esett az eső. ennek ellenére a trvezett termést, kis híján leszedték a bokrokról. a csövek azonban eléggé szintelenek, ezért utóérlelésről kell gondoskodni. ezt a célt szolgálja a házak külső falára aggattott paprikafűzér. az idén is ezer vagonnyi fűszerpaprika szikkad, szinesedik így a kalocsai házak ormain, falain. bányán, miskén, fazon és dusnokon tetőtől-talpig pirosnak a lakóépületek, s még mindig „öltöztetik”, a házakat. a mostani száraz, napfényes időjárás kedvező a túl nedves csövek szikkadásához, a szinképződéshez. hathetes utóérleléssel meggyipirosra érik az telizesítő, s kilogrammonként egy-másfél grammal tartalmaz több festékanyagot. /mti/

-. -

bb 56. / nőtt az érdeklődés a mezőgazdasági és élelmiszeripari pályák iránt - a mém sajtótájékoztatója

t jf/mm-ju ie -cz

1974. november 14.

dr. szücs kálmán mém főosztályvezető csütörtökön a kertészeti egyetemen az élelmiszer- és fagazdasági szakoktatás helyzetéről és időszerű feladatairól tájékoztatta az újságírókat. elmondotta, hogy az élelmiszergazdasági pályák, szakmák iránt nőtt az érdeklődés. az 1974-75-ös tanévre a korábbinál lényegesen többen jelentkeztek a felső- és középfokú oktatási intézményekbe, és a szakmunkásképző intézetek diáklétszáma is kedvezően alakult. megszűnt tehát az a tartozkodás, amely még néhány évvel ezelőtt a mezőgazdaság és az élelmiszeripar egyes szakágai iránt mutatkozott.

/ folyt. köv./

15.32/ju

- 40 -

1645

bb 56. / nőtt az érdeklődés... 1. folyt./-ju

a mém-hez tartozó egyetemekről és főiskolákról évente 2.200 diplomás kerül ki, elhelyezkedési lehetőség bőven adódik számukra, miután 2-2.5-szer annyi állás-pályázat közül válogathatják ki számukra a legmegfelelőbbet. a szakmunkásképző iskolákat évente haterzen végzik el, az igény igen nagy a fiatal szakmunkások iránt, kétszer annyian is el tudnának helyezkedni. a betanított munkásképzés fellendülőben van, évente 10-20 ezer között változik az ilyen képzésben részesülők száma.

a közoktatás fejlesztésére vonatkozó határozatok alapján a mém oktatási intézményeiben is korszerűsítették a tananyagot. a módszertani utmutatók szerint például a szakközépiskolák tananyaga 15-20 százalékkal csökkent. az oktató-nevelő munka színvonalának javítására több audiovizuális eszközt alkalmaznak, az oktatási intézmények technikai felszerelését bővítették.

a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdészeti oktatás irányítói arra számítanak, hogy az v. ötéves tervben a gazdaságoknak az eddiginél több jól képzett vezetőre és szakemberre lesz szükségük. annál is inkább erre van kiltás, mert az ipari üzemekben foglalkoztatottak jelenleg nagyobb arányban rendelkeznek szakköpettséggel, mint a mezőgazdasági termelő munkát végzők, s ezt a lemaradást mielőbb meg kell szüntetni, mert a falu műszaki ellátottsága fejlődik. 1986-ra a jelenlegi 1.6 százalékról 4.2 százalékra növekszik a felsőfokú végzettségű szakemberek aránya a mezőgazdaságban és megduplázódik a középfokú végzettségű dolgozók létszáma. lényegesen több szakmunkást alkalmaznak majd az üzemek a jelenleginél, s ez a tendencia megszabja az oktatási intézmények feladatait. nagy szükség lesz a szakemberek továbbképzésére is; 1975 és 1980 között évente mintegy 170 ezer mező- és erdőgazdasági, valamint 21 ezer élelmiszeripari munka továbbképzését biztosítják. /mti/

-. -

bb 57. tanácskozás a bács-kiskun megyei nők szakmai felkészültségéről

vid/fm-ju -cz

1974. november 14.

a bács-kiskun megyei nőbizottság csütörtökön a dolgozó nők szakmai felkészültségéről, a női szakmunkásképzés helyzetéről tárgyalt. megvitatták, hgy a vállalatok mit tettek az ezzel kapcsolatos határozatok végrehajtásáért az utóbbi években. a szakszervezetek megyei munkabizottságai 11 állami könnyűipari üzemben végeztek felméréseket.

/ folyt. köv./

15.40/ju

- 41 -

1650

bb 57. /tanácskozás a ... 1. folyt./-ju

e zömmel nőket foglalkoztató munkahelyek összesen 8.300 munkása közül mintegy 6500 a nődolgozó. a tizenegy üzem 3456 szakmunkása közül 2522-en nők. közülük szakmunkásbizonyítványa csak 1.303-nak van. megállapították: az utóbbi három évben 27,1-ről 38,7-re emelkedett a szakmunkásként dolgozó nők aránya. jelentős eredmény, hogy kétszeresére emelkedett a szakmunkásbizonyítvánnyal is rendelkező nők száma ezekben az üzemekben. indokolt a felnőtt-korúak szakmai képzésének kiterjesztése, aminek azonban számos akadálya van. egyes vállalatoknál például a magasabb szintű gépesítetttség, a munkafolyamatok műveletekre bontása, főként betanított munkásokat igényel. elsősorban a textil-, illetve ruházati iparban a gyártmány-összetétel eleve nem kíván nagyobb szakmai képesítést. e munkaműveletek többsége bérezési szempontból is a betanított munkák közé tartozik. gyakran előfordul, hogy a szakmunkásképzés megszerzése után is csak betanítást igénylő munkát végeznek, s eszerint kapják bérüket a nők. további gátló tényező, hogy sok nő nem fejezte be az általános iskolát.

a nőbizottság feladatként jelölte meg, hogy a népfronttal és az szmt-vel együtt fokozottan kell segíteni a fiatalok, különösen a lányok szakmai előmenetelét. a megyén a különféle társadalmi fórumokon többet foglalkoznak majd a nők szakmai képzettségének támogatásával, összegyeztetve a vállalati értekezésekkel.
/mti/

bb 58. radnóti miklós versmondó-verseny sopronban

vid/fm-ju -cz

1974. november 14.

a radnóti miklós versmondó-verseny városi döntőjét csütörtökön rendezték meg sopronban, a lisz-t ferenc művelődési központban. harminckét versmondó - két kategóriában - középiskolás, és egyetemi hallgató, illetve munkásfiatal - állt a zsüri elé. /mti/

15.55/ju

- 42 -

bb 59. jugoszláv pártmunkás küldöttség érkezett budapestre

tm-ju zs -cz

1974. november 14.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására markó bezernek, a horvát kommunisták szövetsége kb végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével csütörtökön budapestre érkezett a jugoszláv kommunisták szövetségének pártmunkás küldöttsége. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren klézl róbert, a kb osztályvezető helyettese fogadta. jelen volt dr. ziga vodusek, jugoszlávia budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb 60. /meggyorsítják, tervszerűbbé teszik a kedvezőtlen adottságu termelészövetkezetek fejlesztését

i jf/tm-ju ie -cz

1974. november 14.

a minisztertanács november 8-i ülésén a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és a pénzügyminiszter előterjesztése alapján megtárgyalta a kedvezőtlen adottságu tsz-ek helyzetéről, gazdálkodásuk fejlesztéséről szóló előterjesztést és meghatározta a fejlesztés irányelveit.

e tsz-ek gazdálkodásának elemzését nemcsak az tette szükségessé, hogy számuk eléggé nagy, - az összes tsz-ek egyharmadát teszik ki, - hanem az is, hogy rajtuk kívülálló okok miatt, a nem megfelelő talaj- és természeti adottságok következtében kerültek az átlagosnál rosszabb, kedvezőtlen helyzetbe. ezekre az üzemekre és termékeikre azonban a lakosság ellátása szempontjából nagy szükség van, a kedvezőtlen adottságu tsz-ek adják például a közös gazdaságok termelésének 23 százalékát. nagyon lényeges az is, hogy e tsz-ek 250.000 ember megélhetéséről gondoskodnak, ilymódon a kérdésnek társadalmi vonatkozásai is vannak.

/ folyt. köv./

16.07/ju

- 43 -

1420

bb 60. / meggyorsítják ... 1. folyt./-ju

a kedvezőtlen helyzetű tsz-ek csak úgy tudnak gazdálkodni, hogy termelésüket állami eszközökkel támogatják. a rendelkezések szerint többféle támogatási forma van érvényben; az árkiegészítés, a fejlesztési hozzájárulás, a jövedelemkiegészítés és a termelési adóból törleszhető fejlesztési támogatás. ezek az ösztönzők, valamint a tagság tudatos fejlesztő munkája az elmúlt időszakban javított a gazdálkodás színvonalán. ezt jelenti, hogy a kedvezőtlen adottságu tsz-ek két év alatt 50 százalékkal növelték a halmazott termelési értéket. a meggyorsult fejlődés következtében az anyagi érdekelttség megfelelően érvényesült, s a különbségek mérséklődtek. az elért eredmények azonban nem jelentik a kedvezőtlen adottságu tsz-ek termelési feltételeinek és gondjainak alapvető változását.

a minisztertanács meghatározta a kedvezőtlen adottságu tsz-ek gazdálkodásának eddigénél gyorsabb ütemű, tervszerű fejlesztésére vonatkozó irányelveket. a mezőgazdasági termelés növelését és hatékonyságának fokozását továbbra is elsősorban a nagyüzemek döntő többségét kitevő jó és közepes gazdaságokra kell alapozni. a kedvezőtlen adottságu üzemekben a természeti viszonyoknak jobban megfelelő, általában kevés eszköz- és munkaerőfordítást igénylő, a népgazdasági szükségletekkel és forrásokkal összehangolt, szakosított mezőgazdasági termelést kell a jövőben kialakítani.

e gazdaságok viszonyainak a jelenleginél lényegesen egyszerűbb, néhány termék előállítására specializált termelés-szerkezet felel meg, például a hegy- és dombvidéki területeken az állattenyésztés, főleg a husmarha és juh-tartás, az öntözhető homokvidékeken pedig főleg a zöldségtermesztés stb. arra van szükség, hogy ezekben a tsz-ekben a termelési tényezők /a föld, a munkaerő, a termelési eszközök/ olyan összhangját teremtsék meg, amely a jövőben már nem rendel alá, a termelési szerkezetet a foglalkoztatási szempontoknak, tehát ezek az üzemek is erőteljesen, intenzív irányban fejlődnek majd. enélkül ugyan is a hagyományos termelési szerkezeten csak kis mértékű változtatást lehetne végrehajtani, s így az eredményes gazdálkodást jelenleg akadályozó üzemi feltételek alapvetően a jövőben sem változnak meg.

? folyt. köv./

16-20/ju

1728

- 44 -

bb 60. / meggyorsítják ... 2. folyt./-ju

a kedvezőtlen adottságu tsz-ekben gondot okoz, hogy a jelenlegi munkaerőfelesleg, s a termelési szerkezet átalakításánál felszabaduló további munkaerő, amely az adott körzetekben más népgazdasági ágban nem találna munkaalkalmat - jelenleg sem talál -, mert a természeti erőforrások szűkössége, a piactól való távolság, a megfelelő infrastruktúra, illetve a szakképzett munkaerő hiánya miatt ezeken a területeken számottevő iparfejlesztésre nem került sor. miután az üzemek belüli foglalkoztatottság kiszélesítésének különféle akadályai vannak, ez nem tekinthető a foglalkoztatási gondok egyetlen megoldásának. indokoltnak látszik, hogy a kedvezőtlen adottságu agrár-területeket komplex módon, az ipar és más népgazdasági ágazatok részvételével fejlesszék, és ezt a folyamatot az illetékes tárcák központilag és az eddigénél fokozottabb mértékben segítsék.

a gazdaságok fejlesztésének meggyorsítására a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak komplex fejlesztési programot kell kidolgoztatniuk. a helyi feladatokat az üzemek által készített üzemfejlesztési tervekben rögzítik majd, ezekben meghatározzák a fejlesztés módját, mértékét, s összesítik azokat a feltételeket, amelyekkel a gazdálkodás jövedelmezőségét javítani lehet. a népgazdasági tervvel összehangolt komplex fejlesztési programoknak tartalmazniuk kell a tájegységre vonatkozó összes gazdaságfejlesztési célkitűzést.

az v. ötéves tervben a szabályozó rendszert úgy alakítják ki, hogy maximálisan elősegítse a tervekben rögzített egyszerűbb termelési szerkezet kialakítását. ennek érdekében a támogatás többszörös rendszerét továbbra is fenntartják. a következő tervidőszakban a jövedelem-kiegészítő támogatás szerepének csökkentésére lehetőség nyílik oly módon, hogy növelik a tartosabb eredményt adó fejlesztési hozzájárulás arányát. a kedvezőtlen adottságu üzemekben a vezetési színvonal emelésére állami támogatással elősegítik a politikai és szakmai szempontból alkalmas vezetők letelepedését és munkavállalását. /mti/

-.-

16.25/ju

1738

- 45 -

bb 61. szocialista együttműködési szerződést irtak alá a borsodi vegyikombinát új pvc üzemének építői

vid/kz-ju -cz

1974. november 14.

a kazincbarcikán tizenegymilliárd forintos beruházással épülő pvc üzem kivitelezésének határidőre és a megadott költségkereten belüli elkészítésére csütörtökön együttműködési szerződést irt alá a beruházást végző borsodi vegyikombinát igazgatósága a kivitelezésben érdekelt minisztériumokkal, szakszervezetekkel, valamint vállalatokkal.

a kisz védnökséggel épülő üzem kivitelezőinek szocialista együttműködési szerződését a kohó- és gépipari minisztérium nevében dr. betlej sándor, a nehézipari minisztérium nevében dr. simon pál miniszterhelyettes, valamint a vegyipari-, az építő-, fa és építőanyagipari és a vas-, fém és villamosipari szakszervezet titkárai, az érdekelt vállalatok vezetői irták alá.
/mti/

..-

bb 62. szovjet felsőoktatási delegáció hazánkban

tr-ju zs -cz

1974. november 14.

j.a. koloszova ukrán felsőoktatási miniszterhelyettes vezetésével háromtagú szovjet felsőoktatási küldöttség érkezett hazánkba. a vendégeket a pályaudvaron dr. polinszky károly oktatási miniszter, t.a. csikovanyi, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára és az oktatási minisztérium több vezető munkatársa fogadta. a delegáció tagjai budapesti és vidéki egyetemekre, valamint főiskolákra látogatnak, ismerkednek a magyar felsőoktatás helyzetével. /mti/

..-

bb 63. kitüntetés

tr-ju zs -cz

1974. november 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. török tibornak, a kémiai tudományok doktorának, az ötvös loránd tudományegyetem kossuth-díjas egyetemi tanárának, eredményes munkássága elismerésül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dr. polinszky károly oktatási miniszter adta át. /mti/

..-

16.55/ju

- 46 -

bb 64. segítik a bejáró munkások, a bányász lakótelepek lakosainak művelődését - a hazafiasnépfront komárom megyei elnökségi ülése

vid/fm-ju -cz

1974. november 14.

a közművelődés fontos társadalmi ügy, ezért a párt közművelődési határozatának végrehajtásában jelentős feladatot kell vállalnia a társadalom legátfogóbb mozgalmának, a népfrontnak is! - hangoztatták a hazafias népfront komárom megyei bizottságának csütörtökön tatabányán tartott elnökségi ülésén.

a mozgalomnak elsősorban a lakóterületi közművelődés lehetőségeit és tartalmát kell gazdagítani, - állapították meg a tanácskozáson. ezért a jövő év első felében megyeszerte létrehozják a népfrontbizottságok művelődési munkaközösségeit. elsősorban ezek révén, de a mozgalom egész aktív hálózatának segítségével kívánják a határozatot minél szélesebb rétegek körében népszerűsíteni.

fontosabb feladatként - a megye helyzetéből és társadalmi szerkezetéből adódóan - azt jelölték meg, hogy az iparban dolgozók, a bejáró munkások és a bányászok lakóterületén segítsék a közművelődés fejlesztését. a társadalom minden rétegében tudatosítani akarják, hogy a közművelődésért munkálkodni hazafiasv felelősségvállalás, hiszen a közművelődés eszközei segítik a szocialista hazafiság érzésének elmélyítését, ugyanakkor viszont a szocialista hazafiság alkotó módon ösztönöz a kultúra, a közművelődés fejlesztésére.

arra számítanak, hogy az értelmiségi dolgozókat még szélesebb körben tudják erre a munkára megnyerni. a megyében a népfrontbizottságok eddig is tevékenyen részt vettek az ismeretterjesztésben. most elsősorban az állampolgári ismeretek és a pedagógiai műveltség megszerzéséhez kívánnak hozzájárulni. természetesen a népfrontmozgalom eddig is jól bevált módszereit, így például a honismereti és helytörténeti munkát is fokozottabban a közművelődés szolgálatába akarják állítani. /mti/

..-

17.05/ju

- 47 -

1425

bb 65. súlyos bűntények

tr-ju zs -cz

1974. november 14.

Barassó István, 42 éves büntetett előéletű segédmunkás, süttő-bikolpusztai lakos alaposan gyanúsítható azzal, hogy ablakbetörés útján behatolt a tőle külön élő felesége, Barassó Istvánné 24 éves háztartásbeli bikolpusztai lakásába, s feleségét és annak élettársát, Kohut Ferenc 24 éves segédmunkást baltával többször fejbesújtotta. Kohut Ferenc a helyszínen meghalt, Barassó Istvánnét életveszélyes állapotban szállították kórházba. A tettes a bűncselekmény elkövetése után a lakásból erőszakkal magával vitte a hároméves Barassó Rózsikát, és a dulakodás során súlyosan megsérült gyermeket süttő községben rokonainál helyezte el, majd elmenekült.

nem sokkal később süttő- és bikolpuszta között, a műút mellett több késszurással a mellén holtan találták Kohut István 54 éves segédmunkás bikolpusztai lakost, Kohut Ferenc édesapját.

A Komárom megyei rendőrfőkapitányság széleskörű nyomozást indított a bűncselekmény elkövetőjének elfogadására.

x x x

Ifj. Laczkó István 26 éves műszerész dorogi lakásán szót váltás közben féltékenységből megfojtotta feleségét Laczkó Istvánné, 24 éves eladót. A Komárom megyei rendőrfőkapitányság őrizetbevétel mellett indított eljárást Ifj. Laczkó István ellen.
/mti/

--

17.10/ju

17/10

- 48 -

va szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 29. számú hír /őszü nagyüzem a földeken/ utolsó bekezdésének 9. sorától a szöveg helyesen:

.. ormain, falain. bátyán, miskén, fajszon és dusnokon tetőtől talpig piroslanak a lakóépületek...
stb./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju hgy

1974. november 14.

mai bb 21-es számú hírünk /acél György látogatása / hetedik sorától a szöveg helyesen:

acél György kül- és belpolitikai, ideológiai kérdésekről, a párt XI. kongresszusa előkészületeiről, a pártszervezetek feladatairól tájékoztatta a kerület aktivistáit, akiknek soraiban ott voltak... stb, /mti/

--

bb 66. szélesedő együttműködés az mszbt és az szmbt között

t gy/pá-ju zs hgy

1974. november 15.

csütörtökön a barátság házában bensőséges ünnepségen aláírták az szovjet baráti társaságok szövetsége, az szmbt és az mszbt 1975. évre szóló együttműködési jegyzőkönyvét. a jegyzőkönyvet Nagy Mária, az mszbt főtitkára, és v.p. Prohorov, az szmbt alelnöke látta el kézjeggyével.

Nagy Mária az aláírásakor mondott beszédében hangsúlyozta: az mszbt ebben az esztendőben is arra törekedett, hogy hatékonyan segítse pártunk poliátiáját - a magyar-szovjet barátság erősítésével népünk szocialista tudatának formálásával. sikeres esztendőt zárhat az mszbt csaknem ezer üzemi, termelőszövetkezeti, intézményi és iskolai tagcsoportja, s ez kedvező alapja a további eredményes munkának. v.p. Prohorov hangsúlyozta: a testvértársaságok évről évre bővülő, erősödő együttműködése elősegíti a kiemelt feladatok, a jövő évi programok valóra váltását. elmondta, hogy a szovjet-magyar baráti társaság széles tömegmozgalomként tevékenykedik, s a jövőben is mindent megtesz azért, hogy mélyíse népeink történelmi múltban gyökerező testvéri barátságát.

/ folyt. köv./

18.00/ju

- 49 -

1800

bb 66. / szélesedő ... 1. folyt./-ju

a magyar-szovjet baráti társaság és az szmbt jövő évi programja egyaránt bővelkedik politikai, kulturális és tudományos eseményekben. a baráti társaságok fő törekvése, hogy változatos, népszerű programokkal mutassák be a két népnek a szocializmus és a kommunizmus építésében elért eredményeit.

az szbtsz, az szmbt és az mszbt együttesen emlékeznek meg hazánk felszabadulásának 30. évfordulójáról és a szovjet népnek a nagy honvédő háborúban aratott győzelme 30. évfordulójáról. a magyar és a szovjet dolgozók ünnepi gyűléseket, barátságai esteket, filmbemutatókat tartanak, fotókiállításokat és más rendezvényeket szerveznek a világtörténelmi jelentőségű évforduló tiszteletére. a szovjet-magyar baráti társaság kollektív csoportjai, üzemi, intézményi dolgozók százazrei emlékeznek meg jókai mór születésének 150. évfordulójáról, adóznak tisztelettel józsef attila, a magyar proletárköltő emlékének, születésének 70. évfordulóján.

mindkét baráti társaság megemlékezik a szovjetunió és a magyar népköztársaság barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezménye aláírásának évfordulójáról. a szovjetunióban fél évszázaddal ezelőtt bontakozott ki a külföldi országokban élő népekhez fűződő barátság építésének mozgalma. az szbtsz 50. születésnapján üzemekben, kórházokban, termelőszövetkezetekben, oktatási és más intézményekben tartanak találkozót, rendeznek kiállításokat. dokumentum- és játékfilmbemutatókat.

a baráti társaságok jövőre is aktívan részt vesznek az országaink közötti kulturális és tudományos együttműködési egyezmények keretében sorra kerülő rendezvényeken. az szbtsz és az szmbt bekapcsolódik a „magyar kultúra napjai”, szovjetunióbeli eseménysorozatába. ennek kapcsán a szovjetunióba látogat a magyar állami népi együttes. „30 éve szabadult fel magyarország”, címmel dokumentumkiállítást rendeznek, s magyar díszítő- és iparművészeti bemutatót tartanak.

/ folyt. köv./

18.07/ju

- 50 -

bb 66. / a szélesedő ... 1. folyt./-ju

a vigszínház társulata vendégszereplésre a szovjetunióba utazik.

a magyar-szovjet baráti társaság a kulturális minisztériummal közösen megrendezi a szovjet kultúra napjait, amely szintén rangos művészeti, kulturális eseményeket ígér a magyar közönségnek. hazánkba érkezik a moszkvai szovremennyik drámai színház társulata, a moldavai szszk „zsok”, tánc-együttes, a lenín kamarazenekar és a leningrádi állami filmharmónia szimfonikus zenekara. bemutatkoznak szovjet képzőművészek és kiállítás rendeznek „csehov és a színház”, címmel. az mszbt, a honvédelmi minisztériummal és a kulturális minisztériummal közösen meghívta budapest felszabadulásának 30. évfordulójára a világhírű alekszandrov ének- és táncgyűttest.

a barátság házában megtartott aláírási ünnepségen részt vett dr. tóth józsef, a külügyminisztérium főosztályvezetője, továbbá v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete és i.i. bagyul, a szovjet nagykövetség első titkára, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője.
/mti/

.-.

bb 67.puskin est

zs-ju hgy

1974. november 14.

„szabadság árva magvetője”, címmel puskin emlék-estet rendeznek az egyetemi színpadon november 18-án hétfőn este 7 órai kezdettel.

az estet márai enikő szerkesztette. közreműködik bánffy györgy, csikós gábor, kozman gusztáv, papp jános és vándorfi lászló. !/mti/

.-.

18.15/ju

- 51 -

1815

1810

bb 68. fock jenő távirata a delhi konferencia részvevőihez
zs/tr-ju zs hgy 1974. november 14.

delhiben pénteken kezdi meg munkáját az indiai óceán térsége problémáival foglalkozó nemzetközi konferencia. a tanácskozás részvevőihez fock jenő, a minisztertanács elnöke a következő táviratot intézte:

engedjék meg, hogy kifejezésre juttassam nagyrabecsülésemet a béke-világtanácsnak és az afro-ázsiai népek szolidaritási szervezetének azért a kezdeményezésükért, hogy nemzetközi konferenciát hívtak egybe, tiltakozásul az indiai óceán térségében lévő imperialista katonai támaszpontok fenntartása és új támaszpontok létesítése ellen.

mély meggyőződésem, hogy a konferencia újabb hozzájárulást jelent a béke és a nemzetközi biztonság ügyének előmozdításához.

ebben a szellemben kívánunk eredményes, sikeres munkát a konferenciának. /mti/

--

bb 69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju hgy 1974. november 14.

- 42. hydrometeorológusok
 - 43. halálos gázolás
 - 44. radnóti szavalóverseny
 - 45. expressz iroda tervei
 - 46. topolyai művésztelep
 - 47. módosítások a kresz-ben
 - 48. borsod megyei neb
 - 49. kgm igazgatói értekezlet
 - 50. szociális foglalkoztatók
 - 51. jausz béla temetése
 - 52. politikai könyvhetek
 - 53. szovjet ügyészi delegáció
- / folyt. köv./

18.25/ju

- 52 -

bb 69. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

- 54. zoltánfy kiállítás
 - 55. időmérés a telefonoknál
 - 56. a mém sajtótájékoztatója
 - 57. bács megyei nőbizottság ülése
 - 58. a radnóti verseny
 - 59. jugoszláv pártmunkás küldöttség
 - 60. kedvezőtlen adottságu tsz-ek fejlesztése
 - 61. borsodi vegyikombinát
 - 62. szovjet felsőoktatási delegáció
 - 63. kitüntetés
 - 64. népfront ülés
 - 65. súlyos büntények
 - 66. szmöt-mszbt együttműködés
 - 67. puskin est
 - 68. fock távirat
 - 69. hirjegyzék
- /mti/

--

bb. 71. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én, csütörtökön este:

tr/rj hgy

szeles enyhe idő

várható időjárás az ország területén péntek estig: változóan felhős, enyhe idő, eső nélkül. reggel néhány helyen még köd. többfelé élénk, időnként megerősödő délnyugati-déli szél. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-16 fok között. /mti/

--

bbb. 70. bolgár grafikusok kiállítása

tr/rj hgy

1974. november 14.

csütörtökön este a bolgár kulturális központban d. fehér zsuzsa művészettörténész nyitotta meg boriszlav sztoev, nikolaj sztojanov és ivan kozsuharov bolgár grafikusművészek kiállítását. kozsuharov és sztojanov a grafika és könyvillusztrálás területén dolgozik, míg boriszlav sztoev főleg gyermekkönyvek illusztrálásával foglalkozik. mindhárom művész számos nemzetközi grafikai kiállítás díjazottja. a kiállítást december 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők a bolgár kulturális központ kiállító termében. /mti/

--

19.05 rj

- 53 -

bb 72. bondor józsef hazaérkezett varsóból

gg-ju ie hgy

1974. november 14.

a bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter által vezetett magyar delegáció csütörtökön hazaérkezett varsóból. a delegáció a. karkoszka építő- és építőanyagipari miniszter, valamint j. kusiak területgazdálkodási és környezetvédelmi miniszter meghívására folytatott tárgyalásokat a lengyel fővárosban.

a megbeszélések eredményeképpen megegyezés jött létre építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a lengyel építő és építőanyagipari minisztérium között, hogy a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság keretében működő építési állandó munkacsoport megalakítására tesznek javaslatot.

a területgazdálkodási és környezetvédelmi minisztériumban folytatott tárgyalásokon is megegyezés született a két minisztérium együttműködésének további szélesítéséről.

a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent simor jános és szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, valamint tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 73. tömeges ételmérgezés

i ms/tr-ju hgy

1974. november 14.

csütörtökön tömeges ételmérgezéshez hívták ki a fővárosi mentőket. a volán tröszt forgalmi tisztai tanfolyamának xiii. kerület, petneházy utca 41 szám alatti kollégiumában elhelyezett hallgatók közül 71-en ételmérgezést szenvedtek. a mentők 28 hallgatót a helyszínen láttak el, 43-at - nem súlyos állapotban - további kezelés végett a lászló kórházba szállították. az ügyben a köjál és a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

--

20.35/ju

- 54 -

2045

a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

1974. november 14.

-ju hgy

- 70. bolgár grafikusok kiállítása
- 71. időjárásjelentés
- 72. bondor józsef hazaérkezett varsóból
- 73. tömeges ételmérgezés
- 74. hirjegyzék

--

- 55 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: koncz antal

21.05/um

210